JEEVES

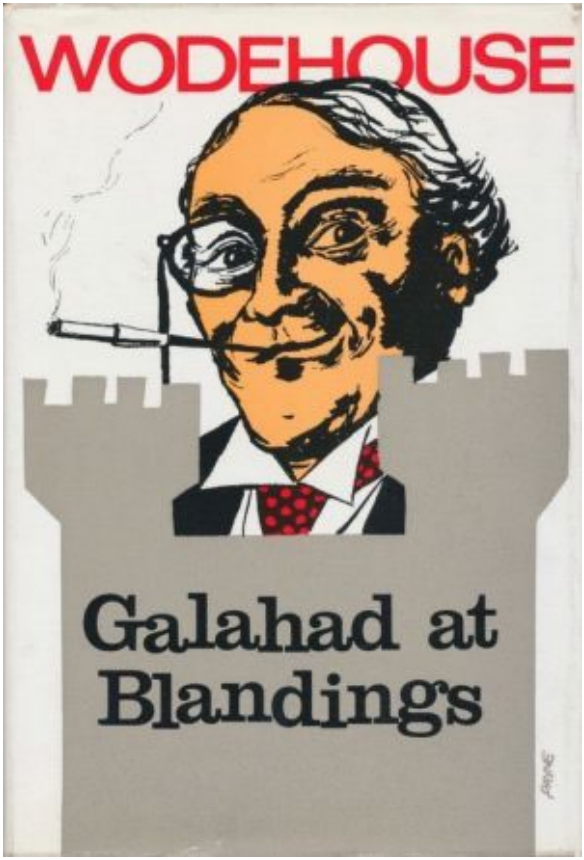

WodehouseSällskapets Årsskrift 2022

Tjugofemte året

Wishing you
a very merry Christmas
and the happiest
of New Years

P. G. Wodehouse

WodehouseSällskapet, The Wodehouse Society Sweden
bildades 1984. Sällskapet utger Årsskriften

JEEVES

och samarbetar med europeiska, amerikanska och
asiatiska WodehouseSällskap.

JEEVES

ÅRSSKRIFT 2022

Innehåll		1
Plumporträtt		2
Jenny Gustafsson	Ordförandens spalt	3
Björn Bergström	Årets Plommon, Jenny Gustafsson	5
Björn Bergström	Redaktörens spalt	7
Sara Granath	Vad vet folk om P G Wodehouse?	8
Göran Bülow	Ett skrivarliv	11
Tony Ring	The Evolution of W´s verse and lyrics	14
Björn Bergström	Paret Molloy, Plums favoritbovar	20
Bengt Malmberg	Harry W Flannery	26
George Orwell	In defence of P G Wodehouse	33
Hans von Friesen	Den rentvådde Wodehouse	43
Kalle Lind	Leendet bakom clownmasken	46
Göran Eurenius	Säg det med ett leende	48
Jenny Gustafsson	Rapport från the Goats	52
Sanjay Sipahimalani	Wodehouse, a threat to…	54
	Wodehouse och bibeln	57
Stadgar, årsredovisning, revisionsberättelse och verksamhetsberättelse		58

21741

JENNY GUSTAFSSON

ORDFÖRANDES SPALT

Kära medlemmar i Wodehouse-sällskapet Sverige,

Nu har ni fått årets Jeeves i er hand och en njutningsfull läsning ligger framför er. Själv inleder jag årets skrift med en betraktelse över det senaste året. Äntligen på väg ut från år präglade av en pandemi har det börjat kännas naturligt att vistas i folksamlingar igen och för egen del har jag tagit del av en hel del scenkonst men också gatufestivaler.

I år kom jag mig också iväg till Bokmässan i Göteborg. Förutom att titta förbi hos olika bokförlag och publicister gick jag också genom området med litterära sällskap och besökte The English Bookshops monter. Jag hade också sinnes-närvaro nog att våga mig fram till Kalle Lind, känd från radio och tv, som ju bidragit med en text i årets Jeeves. Jag nämnde detta för honom som ett skäl att säga hej och han frågade mig då, som den journalist han är, om människor läser Wodehouse i Sverige idag? Då hade jag ju inte Sara Granaths undersökning under bältet men dristade mig ändå till att säga att min upplevelse är att hans namn men också litterära figurer dyker upp i artiklar och kulturella diskussioner som ett sätt att beskriva en stämning eller en karaktär. Detta förutsätter ju att man har läst honom för att förstå referensen så ett visst hum verkar delar av samhället fortsatt ha. Däremot är vi nog en mindre grupp som läser Wodehouse böcker idag. Kalle Lind är en av dom förstod jag för att han sa att han läser några varje sommar och skrattar förnöjt varje gång.

I min förra spalt skrev jag om min bakgrund och om min relation till England som ett land jag bott i men också ett land jag ofta reser till tack vare att min man har delar av sin

familj där. Så är det fortsatt och framöver kommer jag resa framförallt till den historiska staden Warwick. Som vanligt när jag kommer i kontakt med en ny plats så ser jag om det finns någon koppling till Wodehouse och som av en händelse så finns det en även här i form av en cricketspelare som hette Jeeves och som spelade för Warwickshire i en match som Wodehouse såg som ung. Jag får väl se vad annat som kan dyka upp!

Vårt sällskap är nu 38 år gammalt och det där 40-årsjubileet kommer närmre. Fundera gärna över hur vi kan göra det till något alldeles extra. Om donationer av böcker till sällskapet håller i sig så kan vi nog i alla fall ha en grandios bokauktion som en del av firandet. Slutligen vill jag uppmuntra dig som sitter inne med värdefull och för andra intressant information om Wodehouse värld att höra av dig till mig om du vill bidra till sällskapets hemsida, wodehouse.se. Under det gångna året har det varit ganska ont om inlägg och jag tar tacksamt emot tips. Om ni vill mig något nås jag på goatsinfo@wodehouse.se och för er som har Facebook så finns även en grupp där att bli medlem i, den heter Wodehouse-sällskapet.

Till slut vill jag bara önska samtliga fina helger framöver och att kommande år blir ett i litteraturens tecken med PG Wodehouse som ledstjärna. Jag vet i alla fall vad jag vill ha i julklapp..

Hoppas vi får anledning att ses eller ha kontakt framöver!

Pip pip!

BJÖRN BERGSTRÖM

SVENSKA PLOMMON
Jenny Gustafsson

Gratulerar till att ha blivit Årets Plommon! Klassisk fråga, hur känns det?

Tack! Det känns overkligt men så klart oerhört hedrande.

Berätta lite om dig själv, vem är du, var kommer du ifrån, vad gör du?

Jag är 48 år gammal och kommer ursprungligen från Borås. Sedan 20 år tillbaka bor jag i Göteborg och jobbar med administration på Wendelsbergs folkhögskola.

Hur hittade du Plum? Vilken bok läste du först?

Jag har en bok på svenska om Jeeves som jag inte minns hur jag fick tag på men det var i de tidiga tonåren. Den hade jag läst när jag såg 90-talsteveserien Jeeves och Wooster och det var efter det som jag började samla böcker på engelska med ett visst tecknat omslag (se bild).

Varför fastnade du, och vad är det som gör Plum så speciell?

Han skriver med en fantastisk humor och med oslagbara situationer med ett färgstarkt persongalleri – vad kan vara bättre!

Favoritbok och figur?

Jag är svag för Gussie Fink-Nottle även om han är otroligt irriterande också. Jag är väldigt förtjust i Right Ho, Jeeves men roas av alla böcker i den serien.

Vilka övriga författare tycker du om?

Jag hade nog mer favoritförfattare när jag var yngre som t ex Edith Nesbit och författare till historiska romaner men i min familj var det när jag växte

upp min storasyster som var den stora läsaren liksom vår mamma. Nu som vuxen är jag förtjust i Sally Rooney för hennes sätt att skriva och Tracy Chevalier som skriver absorberande och fängslande om människor som var som vi även om de levde för länge sedan. Jag är också förtjust i svenska författare som Helena Henschen och Johan Hakelius samt Carina Burman.

Hur kommer det sig att du gick med i Sällskapet och att du nu är ordförande?

Jag gick med i sällskapet när jag bodde utomlands och hittade information på nätet. Jag tyckte det var så fantastiskt att det fanns något som svenska Wodehouse-sällskapet och att det fanns fler som jag i Sverige. Jag blev ordförande

eftersom jag är en föreningsmänniska och jag tycker att den här typen av sammanslutningar är viktiga för ett samhälle och ett fint sätt för människor att mötas trots åldersskillnad och olika bakgrunder.

Vilken är Sällskapets viktigaste uppgift och hur ska du lösa den?

Jag tycker att det är att fortsätta att vara tillgängliga för alla medlemmar som vill vara kvar och som vill engagera sig. Det behövs också ett generationsskifte för att sällskapet ska överleva som jag ska göra allt jag kan för att bidra till på alla plan.

Stort tack och vi hoppas på en ljusnande framtid.

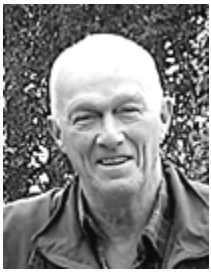

BJÖRN BERGSTRÖM

REDAKTÖRENS SPALT

Diverse omständigheter gjorde att jag ganska sent åter blev redaktör. Tiden har därför varit knapp men vi i redaktionskommittén hoppas att det ändå ska bli en läsvärd Jeeves även i år, den tjugofemte upplagan.

Det blir bland annat Tony Rings årliga bidrag, denna gång om The evolution of Wodehouse´s verse and lyrics. Terese Grahn har bett Kalle Lind att berätta om sitt inträde i Wodehousevärlden. Årets Plommon presenteras. Sara Granath testar sina vänners kunskaper om Plum och finner en hel del luckor. Vi får som vanligt en rapport från Goats med information om The English Bookshop som nu även finns i Göteborg. Göran Eurenius berättar hur han fann PGW. Molloys, Plums favoritbovar, beskrivs. Skarpögde korrekturläsaren Göran Bülow berättar om Plums skrivarliv.

Jeeves 2003 ägnade 16 sidor åt Plums krigsupplevelser i Frankrike och interneringslägret i Tost där han skrev Money in the Bank och ett par andra, och inte minst de olycksaliga radiotalen och konsekvenserna av dessa.

Att vi nu tar upp ämnet igen beror dels på att Bengt Malmberg hittat George Orwells försvarstal, som vi återger i originalskick, publicerat antingen i Windmill Vol 1 no. 2 July 1945, written Feb 1945 eller i Windmill July 1946 (Google anger båda) och på att Bengt också grävt fram Flannerys intervjuer i Berlin och gjort en översättning och sammanfattning av dem. Men vi vet också att många av Sällskapets medlemmar inte var med för 19 år sedan och att det fortfarande finns de som anklagar Wodehouse för nazistsympatier som Augustin Erba med en lång artikel i DN 2019 och Cecilia Hagen i ett litet nålstick i Expressen typ ”Visste ni förresten att Wodehouse var nazist?” Glädjande var dock Hans von Friesens artikel i SvD 21.8.1961 om Den rentvådde Wodehouse.

Slutligen stort tack till Jenny Gustafsson för fint layoutarbete.

SARA GRANATH

VAD VET DU OM WODEHOUSE?

Under sommaren klev jag ut ur min bubbla av Wodehouseaficionados och aficionadas och frågade släktingar, vänner och bekanta vad de visste om PG Wodehouse. Det här är resultatet av min väldigt slumpmässiga och statistiskt insignifikanta undersökning:

Ingegerd
Wodehouse var en brittisk författare som skrev roliga böcker. Mina vänner gillar honom, men jag har inte läst. Jag är lite lockad att försöka. Men när jag frågade på Tullinge bibliotek hade de inga böcker av honom.

Rolf
Jag har nog hört namnet.

Johan
Han var en författare som skrev lustiga böcker om Jeeves bland annat. Var väldigt produktiv. Skrev mycket om golf. För länge sedan hade jag en period då jag läste mycket av honom, på svenska. Det fanns en tid då han inte var så populär men det börjar visst vända.

Pyttan
En rolig engelsk författare. Jag har nog läst en del av honom förr men kommer inte ihåg titlar eller namn.

Britt
En författare. Engelsman. Skrev roliga böcker. Säker på att jag läst flera för länge sedan.

Kim
Wodehouse? Författaren?

Jag brukar lyssna på böcker när jag ligger i solen. Rätt säker på att jag hörde en nyligen. Och jag gör det gärna igen.

I gymnasiet var vi en liten Wodehousegrupp. Jag älskar honom. Tack för påminnelsen. Jobbar nu med The best of Jeeves and Wooster i öronen, uppläst av Kevin Theis

Wera
Wodehouse? Är det ett företag?

Oloph
Han skrev mer än hundra böcker.

Vladimir
Rätt mycket. Jag har läst några böcker men framför allt sett en hel del filmatiseringar som var riktigt roliga.

Icke minst Hugh Laurie och Stephen Fry som gjorda för Jeeves och Wooster.

Lena
Borde väl veta. Skrev roliga böcker?

Bengt
Tror inte jag läst något. Men jag hörde namnet väldigt mycket när jag var liten. Föräldrarna bara: ”Wodehouse, Wodehouse!”

Kerstin
Jag har läst mycket både på svenska och engelska. Han skrev väldigt mycket och blev gammal. Mina föräldrar hade ett set Wodehouse från 50-talet som jag tog över.

Han skrev om en mängd olika figurer. Mest kända är väl Bertie Wooster och Jeeves. Och Drönarklubben. Och faster Agatha. Och Roger Spode och hans blackshorts.

Han hade något med nazisterna att göra under andra världskriget.

När jag hade covid och var väldigt trött läste jag om så där tio Wodehouse. Det var det enda jag orkade. Roliga och uppiggande.

Yael
Ingenting.

Agneta
Han skrev dom där böckerna om Bertie och Jeeves, Bertie Wooster. Jag läste väl en tio stycken i min ungdom.

Kalle
Inget. Har hört namnet i podden ”Snedtänkt”

Anci
Jeeves och Wooster. Brittiskt. Stephen Fry.

Tror jag läste någon bok när jag var liten. Tänkt att jag skulle läsa dem igen. Minns inte mycket av dem. Gjorde han också teater?

Lena
Traditionell engelsk humorist som skrev böcker som anses roliga.

*****

Ja, det går förstås inte att dra några slutsatser av min lilla och mycket snävt inriktade undersökning. Den visar bara att det finns en hel del människor i min närmaste krets som åtminstone har hört talas om Wodehouse. Dessutom verkar mångas nära relation till honom ligga långt tillbaka i tiden.

Kanske skulle det löna sig att på bred front påminna gamla och nya läsare om Pelham Grenvilles existens? Om

hur utmärkta hans böcker är att ta till när verkligheten syns alltför dyster.

”Är din elräkning absurt hög? Läs om Bertie Woosters svårigheter och hur Jeeves hjälpte honom ur dem!” Eller: ”Roa dig med den underbara grisen Drottningen på Blandings när höstmörkret sänker sig över landet!”

En raid mot försumliga bibliotek vore också på sin plats.

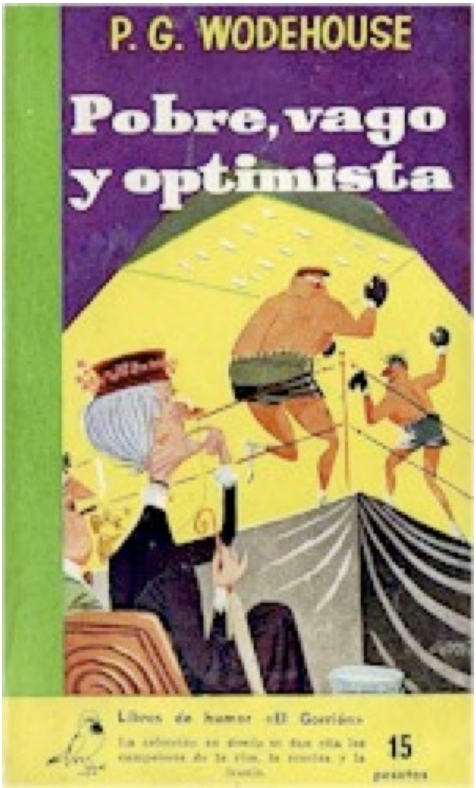

GÖRAN BÜLOW

P.G.WODEHOUSE – ETT SKRIVLIV

Nedanstående artikel skrev jag som bidrag till en författartävling i tidskriften Skriva för att försöka skapa förnyat intresse för Wodehouse i Sverige. Tyvärr placerade den sig inte bland dem som publicerades på tidskriftens hemsida. Kanske finns det någon i Sällskapet som kan ha intresse av att läsa den. Här kommer alltså P. G. Wodehouse – Ett skrivliv.

Ett barnskrik. En röst: ”Gratulerar! Det blev en pojke. ” Denna lilla nyfödda varelse växte upp till att bli en av 1900-talets största författare. Han är särskilt uppskattad av andra författare på grund av sin förmåga att med små medel förmedla en känsla eller iakttagelse, en satirisk betraktelse eller helt enkelt formulera en ordvits eller en travesti på ett bevingat ord. Han föddes den 15 oktober 1881 i Guildford, Surrey i England, son till en brittisk tjänsteman stationerad i Hong Kong. Han växte upp tillsammans med sina bröder hos mostrar och morbröder, fastrar och farbröder på olika ställen i England och hade mycket lite kontakt med föräldrarna. Han döptes till Pelham Grenville, vilket gav honom smeknamnet Plum.

Att han var litterärt intresserad visade han redan som sjuåring då han började skriva små berättelser. Han gick i olika skolor. Den sista var Dulwich College, som han älskade. Det sägs att tiden där var den lyckligaste i hans liv. Förutom att studera de litterära klassikerna på engelska, latin och grekiska, och andra skolämnen, var han en duktig cricket- och rugbyspelare. På fritiden skrev han för skoltidningen The Alleynian.

Hans äldre bror Armine, som också gått i Dulwich, fortsatte till Oxford. Tyvärr, eller till all lycka för alla

bokälskare, hade familjen inte råd att låta Plum göra detsamma. Han fick i stället anställning som bank-tjänsteman i Hong Kong and Shanghai Bank i London, med avsikten att så småningom driva ett kontor någonstans österut. Det var inte riktigt vad Plum hade som högsta önskan. Han ville bli författare.

Han skrev och skrev och skrev, både under eget namn och pseudonymer. I början kom hans alster allt som oftast tillbaka med en refuseringsnot, men så småningom gick det bättre. Speciellt skrev han för The Public School Magazine och The Captain. Historierna där gavs senare ut i bokform, som pojkböcker. De gjorde stor succé bland skolpojkar i England. Även Wahlströms Ungdomsböcker gav ut fyra av böckerna i Sverige.

Plum upptäckte att en tidigare lärare på Dulwich var redaktör för By the Way-kolumnen i The Globe. Han fick kontakt och lyckades få lämna bidrag till tidningsspalten. När redaktören tog ut fem veckors semester fick Plum erbjudandet att vikariera under tiden. Plum tänkte att det må bära eller brista och lämnade omedelbart in sin avskedsansökan efter två år på banken. Efter de fem veckorna förlorade han jobbet på tidningen, men snart gick redaktören i pension och Plum fick ta över.

Efter ett tag insåg Plum att skriva böcker för skolpojkar var en aning begränsande. Han började vända sig till en vuxen publik. Samtidigt reste han fram och tillbaka över Atlanten och skrev humoristiska noveller och romaner för både engelsk och amerikansk läsekrets med stor framgång. Han skapade odödliga karaktärer som Jeeves och Wooster, Psmith, lord Emsworth, lord Ickenham, Ukridge, Mr. Mulliner, och många fler och skrev om Drönarklubben, Golfhistorier och mängder av andra teman.

Plum började också skriva för teater och musikal. Han samarbetade med Jerome Kern och Guy Bolton, Irving Berlin, Cole Porter och George och Ira Gershwin, och skapade nydan-ande scenkonst, där flera av hans uppsättningar spelades samtidigt både på Broadway och i London.

Ett tag arbetade han i Hollywood med filmmanus och skapade stora rubriker genom att i en intervju säga att han fick mycket pengar i ersättning för att göra mycket lite arbete.

Taxeringsmyndigheterna i både USA och UK ville naturligtvis ha del av Plums numera stora inkomster. Han blev ålagd att betala skatt för samma inkomst i båda länderna, vilket han inte gärna ville. För att försöka lösa skatteproblemen bosatte han sig i Le Touquet i Frankrike.

Tyvärr var detta inte någon optimal lösning, för tyska nazistpartiet hade startat det andra världskriget och ockuperat Frankrike. Plum skickades till fångläger i Tost i Övre Schlesien, numera en del av Polen. Trots umbäranden i fångenskapen kunde han fortsätta sitt författande och skrev Money in the Bank (Pengar på banken) som gavs ut i Sverige 1942.

Inför sin sextioårsdag släpptes Plum och fördes till Berlin där han fick bo på Adlon Hotel på egen bekostnad. En bekant från Hollywoodtiden övertalade honom att sända en serie radiouppläsningar till lyssnare i USA. Förmodligen förväntade sig propagandaminister Goebbels något helt annat än vad Wodehouse levererade: en serie humoristiska episoder från fångenskapen, som framställde de tyska fångvaktarna som inkompetenta idioter och engelsmännen som uthålliga och patriotiska. Tyvärr fick England inte höra sändningarna utan missuppfattade dem som förräderi. På grund härav återvände Plum aldrig till hemlandet efter kriget.

Han fick dock upprättelse strax före sin död Valentinsdagen 14 februari 1975 genom att bli adlad på nyåret och så sent som 2019 fick han en minnessten i Westminster Abbey nära Noel Coward.

Plum var en tillbakadragen man, som egentligen bara ville skriva. När hans fru bjudit in gäster smet han ofta undan för att skriva. Han kunde skriva i alla lägen; i en roddbåt i en vallgrav, i tysk fångenskap, på en fransk polisstation, i en sjukhussäng där han avled vid 93 års ålder, skrivande in i det sista.

Han gav ut närmare hundra böcker, och skrev med stor succé för teater, musikal och film. Han nyskapade det litterära språket. Bara Shakespeare har fler citat i The Oxford English Dictionary. Plums var verkligen ett skrivliv.

TONY RING

THE EVOLUTION OF WODEHOUSE´S VERSE AND LYRICS

I have always been surprised that although P G Wodehouse is widely renowned for the incomparable fame of some of his characters and the perfection of his humour and prose, it remains the case that relatively few readers are aware of his first major artistic achievement with his writing, which was to become the foremost writer of musical comedy lyrics in the USA in the second half of the 19-teens, when at one point in 1917 he had lyrics in five shows running simultaneously on Broadway.

In this article I propose to summarise how he developed his familiarity with, and skill in, writing verse in a variety of forms which not only resulted in the creation of his 300 or so lyrics, but was also instrumental in his practical decision to introduce verse only rarely in his more mature post-war fiction.

After the disappointment of having to go from Dulwich College straight to a clerical post with the Hong Kong and Shanghai Bank in London, earning just £ 80 per year, doing work which he disliked intensely, he decided very quickly that he would spend his evenings trying to develop his writing skills for money. There were numerous weekly and monthly papers springing up almost on a daily basis, which needed contributors to whom they would pay a pittance per article. Wodehouse realised three things: that while at Dulwich he had been taught - and had practised - the basic skills of writing good English; that several pittances can add up to sufficient money on which to live; and that, as time passed, the more articles he wrote, the greater the proportion that would be accepted and the more pittances that would be received.

He also realised that in the early days it would help the evolution of a fictional writing style if he tried to write some novels and short stories

on the subject he knew best - his schooldays. These appeared regularly between 1902 and 1910, but by themselves would not have achieved his objectives. He needed to send articles for publication to as many different editors as possible, in order to get his name known, and in that way, hopefully, to discover who favoured particular topics, and who liked his style of writing best.

He got off to a discouraging start. In 1901 he spent some weeks at home with his parents, suffering from mumps, during which time he wrote nineteen short stories, sent them to a variety of editors, and had none accepted for publication.

I should mention that he did have the occasional contribution accepted by such publications as *Public School Magazine*, and although *Fun* accepted and published two of his verses early in 1901, they refused the next ten which he submitted.

His first big break came in August 1901, when W Beach Thomas, a former Dulwich teacher who was working at a London evening paper, *The Globe and Traveller*, invited him to contribute some paragraphs for use in the paper one day when Thomas had a day off. Seven which he submitted were published, and he was told that there may be more opportunities in the future. Soon afterwards, he became one of the *By the Way* column's permanent staff of three, eventually being appointed its Editor. The daily column would include perhaps a dozen prose paragraphs loosely referring to topical events, and would almost invariably include a verse, which might extend to 32 lines. A high proportion of the verses are believed to be from his pen. He described these as 'frivolous light verse', which remains a pretty accurate description. At the same time, he continued to submit material to other journals, and built his career across as broad a spectrum as possible. He wrote novels in serial form, short stories, essays, topical articles and brief articles on topics from his imagination. He contributed both short and long pieces of verse to a wide range of papers and magazines, including over 60 verses to the UK edition of *Vanity Fair*. He used very varied verse structures, although in almost all cases he did use a rhyming scheme. I prepared a compilation of examples of his published verse in a 2014 book entitled *What Goes Around, Comes Around*, and it is interesting that of some 80 verses in the compilation from the period before 1914, five papers had each published more than ten titles: *Books of Today and Books of Tomorrow*; *Pearson's*, *Punch*, *Vanity Fair* and *The Daily Chronicle*.

Although Wodehouse's verse usually concerned topical subjects, he did not

involve himself in politics very often. Nevertheless, some of his verses have demonstrated a longevity which may surprise the reader. The following two examples, for instance, now seem to me to be more relevant than ever, though that may just reflect life in the UK.

The first example reproduces two out of the four verses from *The Phalanx,* the January 1906 poem in *Books of Today and Books of Tomorrow*:

> We are a happy Cabinet,
> Secure against attacks
> All bosom friends with self-same ends,
> We stick like so much wax.
> Our peaceful life no kind of strife
> Has e'er been known to mar:
> We are a happy Cabinet.
> We are! We are! We are!
> Of course it's true that some of us
> Hold thoughts that scarce agree
> With those expressed by all the rest:
> Still, hang it! Thought is free.
> Besides, it's not exactly what
> You'd call a hitch or jar.
> We are a happy Cabinet.
> We are! We are! We are!

And this was one of the four verses from *Thoughts on a Recent Wooing*, which appeared in the same paper two months later:

> But when a royal couple woo,
> It can't be done in private:
> For thousands rally round to view
> If they can but contrive it.
> With cameras behind the trees
> Reporters cut their capers.
> He gives her hand a tender squeeze -
> Next day it's in the papers.

Wodehouse briefly experimented with limericks in the pre-WWI period, regularly offering about six verses on a linked theme to a UK weekly paper, but he showed no great enthusiasm for the style.

I have not yet mentioned the evolution of his talent for writing song lyrics. I would not like you to think that Wodehouse had completely overlooked this possibility. Dulwich College's passion for encouraging its pupils to translate Juvenal's hexameters drummed a natural sense of rhythm into their heads, and it is well known that Wodehouse developed a general admiration for Gilbert and Sullivan light operas, in particular *Patience*, while still at school. Norman Murphy said that Wodehouse always claimed that Gilbert was a genius.

John Dawson has argued that 'Gilbert's wordsmithery represented an ideal of a sort for Wodehouse, to whom words were everything.' He points out that hundreds of Gilbertian quotes and allusions appear throughout Wodehouse's work.

Just as Gilbert reigned as England's supreme lyricist in the Victorian age, Wodehouse was to make his mark in the second half of the 19-teens - especially in America, where he remained until the end of the first World War. He finished with contributions to forty musical comedies, more even than Gilbert himself.

Wodehouse certainly grabbed all the opportunities that he was offered, and generated, as we have seen, many of his own. In late 1904, Owen Hall, the author of the successful musical *Sergeant Brue*, invited Wodehouse to write an additional lyric for the show, which had already been playing in London for some six months. He did so, went to see the show on the first two nights the lyric was included (10th and 12th December) and was delighted with the reception it received. His fee was five guineas.

Just over a year later, he contributed two lyrics to Seymour Hicks's show *The Beauty of Bath* at the Aldwych Theatre, with music by a young American, Jerome Kern. The show was a smash hit, with almost 300 performances in London, and one of the Wodehouse lyrics, *Oh, Mr Chamberlain*, was a satire on Chamberlain's tariff protection policies. The following year he contributed lyrics to *The Gay Gordons*, another show for Seymour Hicks. And so it went on, with Wodehouse expanding his range of contacts, and even visiting the USA where he was successful in selling short stories to two major journals.

He also started to try his hand at straight plays, with no music, and in collaboration with John Stapleton dramatised his novel *A Gentleman of Leisure* for the New York stage in 1911, starring George Grossmith Senior. Two years later, in 1913, it was revived in Chicago with the title *A Thief For a Night*, starring John Barrymore.

In 1914, Wodehouse had his first story accepted by the American *McClure's* magazine, and when they invited him to travel to the USA to interview John Barrymore, he was happy to accept. He crossed the Atlantic to arrive in New York on 2nd August, just two days before the outbreak of war. He was staying with a friend, who invited him on arrival to join his fiancée and one of her friends for a meal. Wodehouse found himself enamoured with the friend, Ethel Wayman, and he married her eight weeks later. They stayed in the USA until the end of the war, an eventful start to a sixty-year marriage.

As he already had some contacts in the USA, he was soon busy. He was appointed as the Theatre Critic for the newish monthly magazine *Vanity Fair*, and in that capacity went to see

Very Good Eddie at the Princess Theatre, where he met Jerome Kern, his collaborator of almost ten years earlier, who introduced Wodehouse to Guy Bolton, the show's scriptwriter. Agreeing that the show's weak spots were the lyrics, they decided that Wodehouse should be the lyricist on their next show. It foreshadowed a sea change in the style of the American musical from the Viennese operetta style of Lehar's *Merry Widow*. Irving Berlin was starting to have an influence, while the Gershwins would not be much longer before making their mark. George Gershwin was actually a rehearsal pianist for one of the 1917 shows by Bolton, Wodehouse and Kern. Plum and Ira Gershwin were to collaborate as lyricists at a later date, and would remain friends for life.

There followed a run of successive hit musical comedies on Broadway in which Wodehouse was involved as lyricist. Wodehouse's approach to lyric-writing differed completely from Gilbert's style in one respect. Gilbert always wrote the lyrics before the music had been composed. Wodehouse turned the convention on its head by taking Kern's music and showing that it was possible to fit clever conversational phrasing to any melody, such as 'What bad luck, it's . . . Coming down in buckets'.

Another example is found in the original version of Wodehouse's best-known song, *Bill*, which he originally wrote for *Oh, Lady, Lady*. Towards the end, the singer plaintively and emotionally sang 'I love him, because he's - I don't know - because he's just my Bill'. The words 'I don't know' were necessitated by Kern's three extra notes, but it was Wodehouse's unexpected words that makes it memorable.

Let's now look briefly at Wodehouse's prose after the first world war. Did he include much verse in his prose during the last 50 years or so of his career? The answer is 'not a lot'. There are examples, such as where a character is boasting about a short verse he or she had written, perhaps one planned to be recited to his or her love.

And there were minor uses of verse - a single verse from the poem *Be* was disclosed to the reader, and to Bertie Wooster, in *the Aunt and the Sluggard*, which reflected Wodehouse's personal anathema to blank verse, especially blank verse without rhymes. A more thoughtful example appeared in *The Small Bachelor*, when Officer Garroway produced a poignant report of the thoughts that went through his head as he trudged the New York streets.
Another use, though one frowned upon by all true poetry lovers, is for

use as a commercial advertising slogan. In *Came the Dawn*, Joseph Briggs employed a writer to create such an example, and was rewarded with:

> Soon, soon all human joys must end:
> Grim Death approaches with his sickle:
> Courage! There is still time, my friend,
> To eat a Briggs's Breakfast Pickle.

On a very few occasions, Wodehouse created what is ostensibly a prose paragraph from words that scan and rhyme beautifully, so the reader is aware immediately of what is happening. There were two examples from 1919 and 1920 in, respectively, *A Damsel in Distress* and *The Indiscretions of Archie*, and later, another in *Pigs have Wings*, chapter 11, which is perhaps Wodehouse's best-known piece of verse-prose. I will close this survey with one of the four paragraphs of the press report in that book of the Empress of Blandings's successful attempt to retain her crown as Fat Pigs Champion at the Shropshire Agricultural Show:

> This year her chance at first appeared a slender one, for it was feared that she alas had had her day. On every side you heard folks say "She's won it twice. She can't repeat. 'Twould be a super-porcine feat." 'Twas freely whispered up and down that Fate would place the laurel crown this time on the capacious bean of Matchingham's up-and-coming Queen. For though the Emp is fat, the latter, they felt would prove distinctly fatter. Her too, too solid flesh," they said " 'll be sure to cop that silver medal."

BJÖRN BERGSTRÖM

PARET MOLLOY
Plums favoritbovar

Det finns många skurkar hos Plum, de flesta inte särskilt farliga som till exempel kassaskåpssprängaren och deltidsrånaren ”Soup” Slattery som vid ett tillfälle ger det tilltänkta men panka rånoffret tusen franc. *Hot Water* 1932, *Hett om öronen* 1934. Nästan alla kommer undan utan att ha lyckats med sina brott. Ett undantag är *Psmith, Journalist* 1915, *Psmith som journalist* 1922 där bovarna är på riktigt.

Han tycks vara särskilt förtjust i paret Molloy som förekommer i inte mindre än fem romaner mellan 1925 och 1972. De gör sitt första framträdande i *Sam the Sudden* 1925, *Sam hos tidningskungen* 1935.

Dolly och Thomas G. ”Soapy” Molloy har av olika skäl, bland annat för att undkomma rättvisan, förlagt sina aktiviteter till England. De är nygifta, frun i huset bidrar till hushållskassan genom att låtsas svimma i armarna på välbärgade herrar och samtidigt ta deras plånböcker, ”SvimningsDolly”.

Hon brukar också besöka Londons finare varuhus och förse sig med livets nödtorft, nästan alltid utan att betala, medan maken med hjälp av sitt förtroendeingivande yttre säljer värdelösa oljeaktier. De arbetar med, och oftast mot, Alexander Twist, gemenligen kallad Chimp på grund av att han ser ut som en sådan. Han har också funnit det lämpligt att lämna Amerikas Förenta Stater och uppträder som privatdetektiv J. Sheringham Adair.

Den nyligen döde bankrånaren Finglass har gömt ett enormt byte i huset Mon Repos i Valley Fields och har meddelat sina forna kumpaner var det finns att hämta. Väl medveten om deras moral har han gett Soapy adressen och Chimp information om var i huset skatten finns. Motvilligt

delar de med sig av informationen, Soapy ger den rätta adressen medan Chimp lögnaktigt säger att skatten finns i toalettcisternen. Bokens hjälte, Sam Shotter, har just flyttat in i huset och nu måste trion försöka nästla sig in. Planen är att Dolly ska hälsa på och berätta att hennes ”pappa” Soapy är född i huset och som barn flyttat till Amerika men nu är tillbaka och inget högre önskar än att köpa det. Under tiden har Sams arbetsgivare Lord Tilbury anlitat Chimp för att hålla ett öga på Sam, och förmått denne att anställa Chimp som gårdskarl. Han åtar sig villigt uppdraget trots att Sam ställde som ett absolut villkor att Chimp rakar av sig mustaschen. Komplotten misslyckas naturligtvis men Sam hittar bytet och kan då gifta sig med sitt hjärtas dam.

Nästa framträdande är i *Money for Nothing* 1928, *Pengar till skänks* 1935 där Dolly åter uppträder som Soapys dotter när paret gästar Mr Carmody på Rudge Hall. Denne försöker förgäves få miljonären Thomas G. Molloy att investera ens en bråkdel av sitt kapital i en golfbana eller något annat men som däremot förklarar sig beredd att för ett vänskapspris skiljas från en bunt av sina Silver River oljeaktier. När värden förklarar att hans tillgångar är låsta i godset och att alla konstverken på väggarna är släktklenoder som inte får säljas föreslår Dolly ett fingerat inbrott och att ”pappa” är villig betala tvåhundra tusen dollar för dem och att Mr Carmody dessutom kommer att få ersättning från försäkringsbolaget, pengar till skänks. Han tvekar, inte av några som helst moraliska skäl, men inför risken att åka fast och hamna i fängelse. Dolly förklarar att man måste anlita en riktig inbrottstjuv och att pappa som av en händelse råkar känna en sådan person som säkert skulle vara villig att åta sig uppgiften.

”-- Vem? frågade Mr. Molloy, som var tydligt överraskad över att man kunde lita på någon av hans vänner.

-- Chimp, sade Dolly lugnt.

-- Åh, Chimp, sade Mr. Molloy med klarnande ansikte. Ja, Chimp skulle nog göra det.”

Chimp utger sig här för att vara doktor Alexander Twist, den välkände amerikanske läkaren och experten på kroppskultur som driver Hälsans Tempel där man för dryga pengar kan genomlida stärkande kroppsövningar, livnära sig på spartansk föda och tvingas avstå från sprit och tobak. Mr Carmody hade nyligen utsatt sig för dessa prövningar och funnit dem allt för hårda och avbrutit den förskottsbetalda kuren i förtid och förgäves försökt få några pengar tillbaka.

Lite längre fram, ”Mr. Molloy betraktade vallgraven med veckad panna.

--Hör du älskling. Jag är inte så säker på, att jag gillar att blanda in Chimp i en sån här sak. Du känner honom -- hal som en ål, som har blivit insmord i olja.

Han kanske skulle lura oss.
-- Inte om vi lura honom först.
-- Men kunna vi det?
-- Visst kunna vi det.”
Mr Carmody var dock tveksam till att blanda in en utomstående, vilket var precis vad Mr Molloy kände, men problemet var hur man skulle ”få ut grejorna ur huset.”
”- Jag.
- Hur?
- Jag, upprepade Mr. Carmody raskt.”

Hans plan var att stiga upp mycket tidigt och utifrån klättra in i tavelgalleriet och därmed få polisen att tro att en professionell tjuv varit framme. Det misslyckades dock kapitalt, stegen brast och han blev sittande på fönsterposten nio meter över marken i nästan två timmar innan brorsonen kunde undsätta honom.

Det var bara att bita i det sura äpplet och anlita Chimp. Tanken är att han ska bryta sig in i huset, packa ner dyrbarheterna i en kappsäck och ställa in den i en skrubb i huset. ”Planen är,” sade Mr Molloy, ”att jag lite längre fram lämnar gamle Carmody min check, varpå han överlämnar grejorna, och vi tar dem med oss. Naturligtvis har vi skaffat undan grejorna långt innan tiden för checkens avlämnande är inne.” Chimp gör sin del av kuppen men när Molloy bryter sig in i skrubben finns där ingen kappsäck. Den tog Mr Carmody hand om direkt och skickade sin chaufför för att lämna in den på stationen i Worcester. Denne lämnade sedan kvittot till den här bokens hjälte, John Carroll, och efter diverse förvecklingar löser sig allt, bovarna kommer undan och han får sitt hjärtas dam.

I *Money in the Bank* 1942, *Pengar på banken* 1942 som skrevs i interneringslägret Tost vid polska gränsen ”in a room with fifty other men playing darts and ping-pong or with German guards looking over his shoulder” är Soapy en amerikansk miljonär som gästar Clarissa Cork, upptäcktsresande och storviltjägare som hyrt Shipley Hall av Lord Uffenham, som på grund av sin usla ekonomi tvingats till detta. Ett skäl till den usla ekonomin är att han lagt sitt hela kapital i diamanter och, eftersom han inte litar på bankerna, gömt dessa och sedan glömt var han gömt dem. Han stannar därför kvar på godset som butlern Cakebread för att kunna fortsätta leta efter den försvunna skatten. Mrs Cork har hyrt

stället för att driva ett hälsohem för främjande av Ugubustammens livsstil med djupa tankar och vegetarisk diet. Soapys förevändning är att studera Mrs Corks metoder för att kunna öppna en liknande verksamhet i Amerika.

Det verkliga syftet är som vanligt att försöka sälja värdelösa oljeaktier till henne. Hans sätt att göra det gör att Dolly misstänker att maken är mer intresserad av Mrs Cork än vad som kan anses passande. Hon söker därför upp kumpanen Chimp som nu åter är privatdetektiven J. Sheringham Adair för att fråga om råd. Varför han kallas Chimp framgår mycket tydligt här, ”He was a small man with the face of an untrustworthy monkey, the sort of monkey other monkeys would have shrunk from allowing to come within arm´s reach of their own nut ration, and, not content with Nature´s handiwork, had superimposed on his upper lip a waxed moustache of singular hideousness.”

När Dolly kommer tillbaka till Shipley Hall ertappar hon butlern med att leta igenom hennes rum och övertalar Mrs Cork att anlita en privatdetektiv för att hålla ögonen på Cakebread och hon rekommenderar Chimp. Lordens systerdotter Anne Benedick är husets alltiallo och får i uppdrag att resa till London och anställa honom. Under tiden har bokens hjälte, Jeff Miller, begett sig till Chimps kontor för att be om ursäkt för att ha bombarderat denne med vidbrända, stenhårda bullar. Chimp missuppfattar situationen och, fruktande för sitt liv, gömmer han sig i garderoben. När Anne stiger in på kontoret syns bara Jeff och när hon frågar om han är Mr Adair svarar han blixtsnabbt ja, eftersom han lika blixtsnabbt förälskat sig i henne. Han får uppdraget. En komplicerad röra, den riktige Chimp anlitas av Mrs Corks beundrare, Mr Trumper, som tycker att den förste Adair inte anstränger sig tillräckligt.

Cakebread/Uffenham minns nu att han gömt diamanterna i en tobaksburk och Dolly charmar honom så att han avslöjar det. Allt löser sig till slut, Soapy får inte sälja några aktier, diamanterna kommer tillrätta och de unga tu får varandra. Dolly slår först Chimp sedan Jeff i skallen och sticker med burken. Diamanterna ligger bokstavligen i banken i åkanten.

Nästa gång vi möter paret är de tillbaka i Valley Fields, *Ice in the Bedroom* 1961, *Sköna Juveler* 1962 där de hyr Castlewood. Så här beskrivs paret, ”a superbly upholstered man of middle age who looked as if he might be an American senator or something of that sort. He had a frank, open face, fine candid eyes and a lofty brow rather resembling

Shakespeare´s. His name was Thomas G. Molloy, and he was waiting for his wife, who was due that morning to leave Holloway gaol, where she had been serving a short sentence for shoplifting. “

“Dolly Molloy unquestionably took the eye. She was a spectacular blonde of the type that is always getting murdered in its step-ins in mystery stories. Her hair was golden, her eyes hazel, her lips and cheeks aflame with colour, and she carried herself with a challenging jauntiness.” Men hon blir inte glad när Soapy berättar att han sagt upp Castlewood och flyttat in till London. Hon har nämligen utan att berätta för maken arbetat ett par veckor som jungfru hos paret Prosser och då passat på att stjäla fruns dyrbara juvelhalsband och gömt det i sängkammaren på Castlewood.

Soapy har under tiden sålt oljeaktier till Freddie Widgeon, hans farbror, Lord Blicester och Oofy Prosser. Det visar sig att Castlewood redan blivit uthyrt till succéromanförfattarinnan Leila Yorke. Soapy försöker charma sig in i huset men blir då igenkänd som den som tre år tidigare i Le Touquet hade sålt oljeaktier till Mrs Yorke som tar fram hagelbössan. Dolly låtsas vara en reporter från *Time* som vill ha en intervju och lyckas komma in i huset men då kommer mrs Prosser och Dolly smiter ut bakvägen med oförrättat ärende. Mrs Yorke anlitar Chimp för att spåra upp hennes försvunne make. När Soapy får veta det räknar han med att Chimp blir insläppt i huset och avslöjar därför var stöldgodset finns, vilket får Dolly att gå i taket.

Leila Yorke ger upp planerna på att skriva tungt och dystert och lämnar Castlewood. Molloys beger sig raskt dit och hittar juvelerna strax innan Chimp också kommer dit. Han lyckas sno åt sig bytet men när polisen dyker upp måste han slänga dem i gräset där Freddie sedan hittar dem och, förväntande sig evig tacksamhet och riklig belöning, återbördar dem till Oofy som inte alls blir glad eftersom han hade försäkrat dem till dubbla värdet och nu måste lämna tillbaka pengarna.

Pearls, Girls and Monty Bodkin 1972, *Smycken tycken och Monty Bodkin* 1973 är en direkt fortsättning på *The Luck of the Bodkins* från 1935, *Nära ögat* 1941. Monty anställs för att hjälpa Ivor Llewellyn med sina memoarer, för det har hustrun, den tidigare panterkvinnan Grayce bestämt. Hon har även ett diamanthalsband, värderat till 50000 dollar som hennes dotter ska få när hon gifter sig. Dottern är därför mycket angelägen om att halsbandet inte ska bli stulet när familjen hyr ett gods på landet. Hon tvingar mamma

att anställa en privatdetektiv för att bevaka dyrgripen. Eftersom Adair står överst i yrkesregistret får Chimp uppdraget. Han skall då vara Ivors betjänt och också se till att denne håller sig till den av hustrun föreskrivna, strikta dieten. I Cannes träffar Llewellyns paret Molloy och bjuder in dem till det hyrda godset. Chimp blir inte glad när han får se kumpanerna, han beskriver dem som ”as crooked as a pair of spiral staircases”.

När Molloys får se halsbandet överger de snabbt planerna på att sälja oljeaktier och inriktar sig i stället på att stjäla halsbandet. Det har även Chimp tänkt göra, och han erbjuder ett kompanjonskap där han ska få sjuttio procent av vinsten, vilket är hans vanliga syn på rättvis delning. Dolly vägrar naturligtvis.

Dottern har förlovat sig med en juvelerare vilket skrämmer både Molloys, som sålt oljeaktier till honom i Cannes och Llewellyn som bytt ut de äkta pärlorna mot billiga japanska. Molloys och Chimp gör allt de kan för att komma åt pärlorna medan Llewellyn gör allt han kan för att få dem stulna. Dolly övertygar Grayce att en stöldkupp kan ske när som helst och förmår henne att skicka halsbandet till ett bankfack med baktanken att det ska ske ett rån på vägen dit.

Uppdraget går först till Chimp men Dolly hotar avslöja honom och han avböjer föregivande magbesvär. Då får Monty överta, Llewellyn uppmanar honom att låtsas bli rånad på vägen, ett eventuellt fängelsestraff löser Montys problem med att slingra sig ur förlovningen med Gertrude Butterwick och istället få gifta sig med Sandy Miller.

Dolly ber att få åka med och packar sin pistol i handväskan för att råna Monty. Gör det men blir avbruten av Chimp som gömt sig i baksätet. Dolly och Monty tvingas lämna bilen och Chimp kör iväg med halsbandet. Dolly lyser upp när hon får veta att diamanterna är falska.

Monty får sitt hjärtas dam, Llewellyn drar en lättnadens suck och en till när Grace säger att hon vill skiljas.

HARRY W. FLANNERY

ASSIGNMENT TO BERLIN 1942

ÖVERSÄTTARE BENGT MALMBERG

P.G. Wodehouse blev som alla vet förd till Tyskland juli 1940 och hamnade i Tost i norra Schlesien där han tillbringade tiden fram till juni 1941. Därifrån hämtades han till Berlin 21 juni 1941 och placerades på hotell Adlon där han mötte gamla bekanta, bl.a. Werner von Plack och baron Raven von Barnikow i vars hem han kom att bo efter radiotalen. Plack var kontaktperson för tyska informationsministeriet och Wodehouse kände honom sedan Hollywoodtiden på 1930-talet. Den här redogörelsen av Harry W. Flannerys berättelse kommer att visa på oklarheter i vad som egentligen hände.

Flannerys referat av mötet med Wodehouse i ”*Assignment to Berlin 1942*” skrevs när han arbetade för *Columbia Broad Casting System* med radiosändningar och artiklar. Den 26 juni sändes en väl förberedd intervju med Wodehouse.

I senare undersökningar av hela affären, främst den i den stora ”Cussenrapporten” 9 sept. 1944 efter förhöret med Wodehouse, får denne själv kommentera tidigare redovisningar av händelserna i Tost under våren 1941, t.ex. besöket där av journalisten Angus Thuermer från *Associated Press* som förmedlade hans lätta artikel ”*My War with Hitler*” i *Saturday Evening Post* 19 juli 1941. Den översattes senare i Sverige, *Folket i Bild* 17 sept. 1941, ”*Mitt krig med Hitler*”. Dock är Flannerys krigsrapport i *Assignment to Berlin* 1942 intressant att läsa då den i sin form ger intryck av ett ordagrant referat av Wodehouses svar på hans frågor.

Flannery uppger att han mötte Wodehouse på Adlon fredagen den 20 juni. Enligt Cussenrapporten anlände Wodehouse först morgonen den 22 juni. Flannerys tidsangivelser är osäkra i boken.

Flannerys rapport börjar: En kypare meddelar honom att Wodehouse hade anlänt……

”Wodehouse intar lunch i restaurangen” sade kyparen. Jag gick dit och fann en man som stämde överens med Wodehouses utseende sittande vid ett bord med tre andra män.

”Mr Wodehouse antar jag” sade jag.

Han förde stolen bakåt, torkade sig med sin servett och log brett undrande: ”Alldeles rätt,” svarade han- ”Hur visste ni det?”

Jag presenterade mig och sade att jag önskade ett samtal med honom. Vi anropade uppassaren och flyttade till ett annat bord. Övriga tre fortsatte att äta och betraktade oss när vi satte oss längre bort.

”Det är väldigt trevligt att möta någon som jag kan prata engelska med” sade Wodehouse. ”De där männen är lagom trevliga men de kan inte säga ett enda ord på engelska och jag talar inte tyska.”

”Vilka är de?” frågade jag.

”Mina vakter. Jag tycker inte alls om situationen. Jag avser att klaga så snart som möjligt. Jag har ladirg förstått varför jag måste bevakas så här. Det är värre än i Läger 2!”

Han berättade om sin ankomst till Berlin tidigare på dagen med några andra engelsmän som han inte visste mycket om.

”Vi bor alla här på hotellet. Jag har ett bra rum,” sade ha, ”egentligen en hel svit. Sedan jag kom hit idag har mina vakter och jag åkt runt i Berlin och besett staden De hade aldrig varit här tidigare och ville se Olympiastadion och några andra ställen, och då tog de mig med.”

”Är ni inte att betrakta som frigiven?”

”Ja, det antog jag också,” svarade Wodehouse. ”Jag vet faktiskt inte hur jag skall tolka allt som hänt. Jag förväntas träffa Mr. Slack eller Black eller någon liknande. Jag träffade honom i lägret. Kanske kan han förklara det för mig. Allt är så osäkert nu.”

Vakterna avslutade sin lunch och ropade på Wodehouse.

”Vi skall gå nu. Var snäll och kom med oss.”

”Jag antar att jag måste gå nu,” sade Wodehouse. ”Jag förstår inte orden, men meningen är klar.” Vi skakade hand och han hoppades att vi skulle ses igen.

”Det här är en otrevlig sits, eller hur?” sade han. ”Jag känner mig som

en hundvalp i koppel. Det är väldigt stressande.”

Denna kväll sade Plack att han inte kunde informera mig ännu, men han försäkrade att ingen annan korrespondent var informerad. Det var bekymmersamt att hålla på historien så länge, men eftersom jag inte kunde få historien förbi censorerna förrän någon av nazistofficerarna gav tillstånd fanns det inget annat att göra än att vänta.

Följande vecka lunchade jag med Wodehouse och Plack. Wodehouse pratade om sitt författarskap och sitt behov av anteckningspapper. Han var också i behov av tidningar från USA oavsett hur gamla de var. Under lunchen bar en uppassare in en skrivmaskin till Wodehouse.

Detta oroade mig då det avslöjade att Wodehouse frigivits. Min intervju måste iväg omedelbart. Jag skrev ett utkast men fick inte igenom det till USA. Jag visste att Lanius hade ett eget utkast och skulle använda sig av det omgående så jag gick till Adlon på kvällen och skrev rapporten och sedan vidare till posten för att se till att den gick iväg.

Senare på dagen kom ett svar från Paul White som bad mig ordna en sändning med en intervju med Wodehouse. Eftersom inte det var möjligt så fick det vänta. Istället skrev jag skrev ut en färdig intervju och lät Wodehouse granska den, speciellt vad han ansåg om anfallet mot Sovjetunionen. Han gjorde följande uttalande: ”Ju större de är, desto hårdare faller dom.”

”Ni förutspår en nazistisk seger,” sade jag, ”det kan ni inte göra.”

”Varför inte?” frågade han.

”Vi är i krig med nazisterna. Ett sådant svar skulle utgöra propaganda eller ännu värre om det kommer från er. Ni kan inte säga så.” Wodehouse funderade några sekunder.

”Vet ni vad,” sade han, det tänkte jag inte på.”

Utsändningen som sändes enligt ovan nämnda manuskript. (26 juni)

FLANNERY: *Vilken är er status just nu, Mr. Wodehouse?*

WODEHOUSE: *Nåväl, jag måste tillstå att jag faktiskt inte vet det, Mr Flannery. Jag är fortfarande en fånge, mer eller mindre. Jag menar att om jag ville fara till Schweiz eller någon annanstans tror jag att det skull stöta på motstånd. Men jag bor här på Adlon – har en fin svit på 3:e våningen och kan komma och gå som jag vill.*

F: *Är ni bekymrad att vara en krigsfånge på detta sätt, Mr. Wodehouse?*

W: *Inte ett dugg. Så länge jag har en skrivmaskin och tillräckligt med papper och ett rum att skriva i så mår jag fint.*

F: *Jag har förstått att ni skrivit en bok i interneringslägret.*

W: *Ja, den enda under trettio veckor som jag skrivit för hand. Det gick långsamt i början, men till sist kunde jag arbeta med en penna. Money in the Bank heter den, och jag har precis fått veta att manuskriptet har skickats säkert till USA vilket gjort mig mycket lättad. Sedan har jag skrivit hundra sidor på en ny som jag kallar Full Moon eftersom mina karaktärer är mera mångalna än normalt.*

F: *Berättar någon av böckerna något om livet som krigsfånge, Mr. Wodehouse?*

W: *Good Lord, nej Mr Flannery. Det är tillräckligt många som skriver om kriget och mina läsare tror jag vill ha något helt annat. Men jag vill säga något om kriget och mina böcker som har bekymrat mig en hel del. Jag undrar om de läsare jag skriver för och det England jag skildrar kommer att finnas kvar efter kriget – oavsett om England vinner eller inte.*

F: *Era karaktärer kommer alltid att leva, Mr. Wodehouse. Kanske i ett annat sammanhang.*

W: *Det låter intressant. Jag har undrat över detta.*

F: *Vad tror ni om den nya fasen av kriget – den tysk-ryska kampanjen, Mr. Wodehouse?*

W: *Nåväl, vad som slår mig mest är hur lite det tyska folket oroar sig för det. Jag skulle ha trott att de skulle ha blivit oerhört skakade, men de tycks inte ens prata*

om den. Och vakterna som bevakade mig den söndagen köpte inte ens en extraupplaga.

F: *Ni hade vakter då ni först kom till Berlin, Mr. Wodehouse?*

W: *Ja, ett par som förde mig från lägret De försvann dagen efter. Det var ganska roligt. De tog mig med och visade mig Berlin som de själva inte hade sett tidigare. Vi såg Olympiastadion och Potsdam och kom tillbaka på en ångare på Wannsee. Wannsee påminde mig om Amerika. Den liknade Hopatcongsjön.*

F: *Talade vakterna engelska – eller kunde ni tala tyska, Mr. Wodehouse?*

W: *Nej. Det var en annan märklig upplevelse.*

F: *Beträffande lägret – alla fångar där var väl engelsmän?*

W: *Tekniskt sett ja, men två tredjedelar kunde inte säga ett ord på engelska. De kom från alla håll – Nederländerna, Norge, Belgien, Frankrike och delar av Tyskland. De talade alla slags språk – medborgare i England av en eller en annan orsak."*

F: *Här i Berlin, anser ni att många talar engelska?*

W: *Under den tid jag har varit här tycks alla människor kunna det, Jag har mött dussintals under de sista två dagarna, de flesta var korrespondenter från alla länder i världen.*

F: *Någonting ni skulle vilja säga om Förenta Staterna?*

W*: Ja, jag skulle vilja vara tillbaka där igen. Ni förstår att jag har alltid sett Förenta Staterna som en del av mitt eget land, bott där nästan hela tiden sedan 1909 – och jag längtar efter att komma tillbaka dit en gång. Men jag förmodar att det är ingenting jag kan göra åt saken nu utom att skriva historier för ert folk. Jag hoppas att ni tycker om dem. Nåväl, god natt allesamman."*

Flannery kommenterar utsändningen och noterar att Wodehouse var en bra intervjuperson och att han följde programmet exakt. Elmer Davis kommenterade intervjun följande:

Mr. Wodehouses många vänner här i United States kommer att bli glada när de vet att han är fri och uppenbarligen har det bra och är glad. Mr. Wodehouse tycks ha det

komfortabelt och är lycklig. Mr. Wodehouse tycks vara mera lyckosam än de flesta andra engelsmän i hans interneringsläger, vilkas frigivning kanske skulle ha mindre publicitetsvärde för tyskarna, och, naturligtvis var han endast i ett interneringsläger vilket är något helt annat än ett koncentrationsläger. Personer som kommer ut ur koncentrationsläger likt Dachau – nåväl inte speciellt många kommer ut, och när de gör det är de sällan i stånd att intervjuas.

Efter detta blev Wodehouse tankfull och han sade att han tänkte på Davis´ kommentar. ”det var elakt sagt av honom, var det inte?”

Senare på rummet berättade Wodehouse för Flannery att det var sant att han skulle tala i den nazistiska radion varvid *Associated Press* ringde: ”Ja,” svarade Wodehouse. ”Varför jag skall tala i den tyska radion? De bad mig om det, det är hela saken. Nej det finns inga andra orsaker.”

Han satte sig och såg förbryllad ut. ”Varför frågar dom hela tiden om jag skall tala i tyska radion? Är det något fel med det?”

Jag tvekade men beslöt mig för att svara. ”Det är inte min uppgift att svara på det” svarade jag. ”Ni kan tala för nazisterna om ni vill och det är ert beslut. Men ingen i Amerika skulle göra det. Enbart det faktum att uppträda i tysk radio och enbart spela piano skulle vara propaganda. Vi skulle hjälpa nazisterna. De skulle dra fördel av det.”

Wodehouse var inte övertygad.

”Men vi är ju inte i krig med Tyskland” sade han och uppfattade sig som amerikan. Han hade inte varit i England på 17 år men heller inte sökt amerikanskt medborgarskap… ”jag bara lade det åt sidan, det var så mycket krångel”.

Jag svarade på hans åsikt om kriget.

”Officiellt är vi inte i krig med nazisterna, men i själva verket är det samma sak.”

”Men,” protesterade Wodehouse, ”mina tal kommer inte att censureras. Jag kan inte för mitt liv förstå varför det hela är så konstigt.” Han satte sig vid sin skrivmaskin och sade efter ett tag. ”Vet ni att de inte har berättat vad jag får betalt för utsändningarna?”

Jag funderade på hans synpunkt, som jag tyckte var karaktärslös. Wodehouse fortsatte. ”Tror ni att dessa utsändningar kommer att påverka försäljningen av mina böcker i USA?” sade han. Flannery svarade att detta var troligt. Tydligen talade Wodehouse med Plack efteråt. Det

var nu uppenbart vad det tyska förslaget gick ut på. Det var inte ett

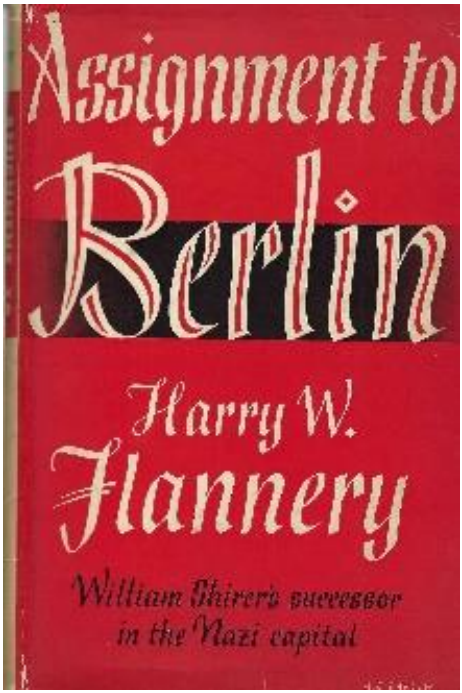

initiativ av Goebbels utan en plan av Plack som besökt Wodehouse i lägret och funnit honom utan politisk medvetenhet och föreslagit att Wodehouse skulle bli frisläppt om han gjorde sändningarna utan censur. ”Wodehouse levde upp till sin skapelse Bertram Wooster.”

Ur Harry Flannerys bok ”Assignment to Berlin” 1942 sid 242-249

Talen startade 28 juni och fortsatte 9 juli, 23 juli, 30 juli och den 5:e augusti. Samtliga sändes 9 - 14 augusti i England. Efter reaktionerna i England förklarade Wodehouse inför 4:e talet att han inte mutats att hålla talen utan de var ett tack till sina läsare i USA för de 100-talsbrev han fått under interneringen i Tost.

GEORGE ORWELL

IN DEFENCE OF P G WODEHOUSE

When the Germans made their rapid advance through Belgium in the early summer of 1940, they captured, among other things, Mr. P. G. Wodehouse, who had been living throughout the early part of the war in his villa at Le Touquet, and seems not to have realised until the last moment that he was in any danger. As he was led away into captivity, he is said to have remarked, "*Perhaps after this I shall write a serious book."* He was placed for the time being under house arrest, and from his subsequent statements it appears that he was treated in a fairly friendly way, German officers in the neighbourhood frequently "dropping in for a bath or a party." Over a year later, on 25th June 1941, the news came that Wodehouse had been released from internment and was living at the Adlon Hotel in Berlin. On the following day the public was astonished to learn that he had agreed to do some broadcasts of a "non-political" nature over the German radio.

The full texts of these broadcasts are not easy to obtain at this date, but Wodehouse seems to have done five of them between 26th June and 2nd July, when the Germans took him off the air again. The first broadcast, on 26th June, was not made on the Nazi radio but took the form of an interview with Harry Flannery, the representative of the Columbia Broadcasting System, which still had its correspondents in Berlin. Wodehouse also published in the Saturday Evening Post an article which he had written while still in the internment camp.

The article and the broadcasts dealt mainly with Wodehouse's experiences in internment, but they did include a very few comments on the war. The following are fair samples:

"*I never was interested in politics. I'm quite unable to work up any kind of belligerent feeling. Just as I'm about to feel belligerent about some country I meet a decent sort of chap. We go*

out together and lose any fighting thoughts or feelings."
"*A short time ago they had a look at me on parade and got the right idea; at least they sent us to the local lunatic asylum. And I have been there forty-two weeks. There is a good deal to be said for internment. It keeps you out of the saloon and helps you to keep up with your reading. The chief trouble is that it means you are away from home for a long time. When I join my wife I had better take along a letter of introduction to be on the safe side.*"

"*In the days before the war I had always been modestly proud of being an Englishman, but now that I have been some months-resident in this bin or repository of Englishmen I am not so sure. ...The only concession I want from Germany is that she gives me a loaf of bread, tells the gentlemen with muskets at the main gate to look the other way, and leaves the rest to me. In return I am prepared to hand over India, an autographed set of my books, and to reveal the secret process of cooking sliced potatoes on a radiator. This offer holds good till Wednesday next week."* The first extract quoted above caused great offence.

Wodehouse was also censured for using (in the interview with Flannery) the phrase *"whether Britain wins the war or not,"* and he did not make things better by describing in another broadcast the filthy habits of some Belgian prisoners among whom he was interned. The Germans recorded this broadcast and repeated it a number of times. They seem to have supervised his talks very lightly, and they allowed him not only to be funny about the discomforts of internment but to remark that "*the internees at Tost camp all fervently believe that Britain will eventually win."* The general upshot of the talks, however, was that he had not been ill treated and bore no malice.

These broadcasts caused an immediate uproar in England. There were questions in Parliament, angry editorial comments in the press, and a stream of letters from fellow authors, nearly all of them disapproving, though one or two suggested that it would be better to suspend judgment, and several pleaded that Wodehouse probably did not realise what he was doing. On 15th July, the Home Service of the B.B.C. carried an extremely violent Postscript by "Cassandra" of the Daily Mirror, accusing Wodehouse of "selling his country." This postscript made free use of such expressions as "Quisling" and "worshipping the Führer."

The main charge was that Wodehouse had agreed to do German propaganda as a way of buying himself out of the internment camp. "Cassandra's" Postscript caused a certain amount of protest, but on the

whole it seems to have intensified popular feeling against Wodehouse. One result of it was that numerous lending libraries withdrew Wodehouse's books from circulation. Here is a typical news item: "Within twentyfour hours of listening to the broadcast of Cassandra, the Daily Mirror correspondent, Portadown (North Ireland) Urban District Council banned P. G. Wodehouse's books from their public library. Mr. Edward McCann said that Cassandra's broadcast had clinched the matter. Wodehouse was funny no longer."

In addition the B.B.C. banned Wodehouse's lyrics from the air and was still doing so a couple of years later. As late as December 1944 there were demands in Parliament that Wodehouse should be put on trial as a traitor. There is an old saying that if you throw enough mud some of it will stick, and the mud has stuck to Wodehouse in a rather peculiar way. An impression has been left behind that Wodehouse's talks (anyone remembers what he said in them?) showed him up not merely as a traitor but as an ideological sympathiser with Fascism. Even at the time several letters to the press claimed that "Fascist" tendencies could be detected in his books, and the charge has been repeated since. I shall try to analyse the mental atmosphere of those books in a moment, but it is important to realise that the events of 1941 do not convict Wodehouse of anything worse than stupidity.

The really interesting question is how and why he could be so stupid. When Flannery met Wodehouse (released, but still under guard) at the Adlon Hotel in June 1941, he saw at once that he was dealing with a political innocent, and when preparing him for their broadcast interview he had to warn him against making some exceedingly unfortunate remarks, one of which was by implication slightly anti-Russian. As it was, the phrase "whether England wins or not" did get through. Soon after the interview Wodehouse told him that he was also going to broadcast on the Nazi radio, apparently not realising that this action had any special significance. Flannery comments:

"By this time the Wodehouse plot was evident. It was one of the best Nazi publicity stunts of the war, the first with a human angle. ... Plack (Goebbels's assistant) had gone to the camp near Gleiwitz to see Wodehouse, found that the author was completely without political sense, and had an idea. He suggested to Wodehouse that in return for being released from the prison camp he writes a series of broadcasts about his experiences; there would be no censorship and he would put them on the air himself. In making that proposal Plack showed that he knew his man. He knew that Wodehouse made fun of the English in all his

stories and that he seldom wrote in any other way, that he was still living in the period about which he wrote and had no conception of Nazism and all it meant. Wodehouse was his own Bertie Wooster."

The striking of an actual bargain between Wodehouse and Plack seems to be merely Flannery's own interpretation. The arrangement may have been of a much less definite kind, and to judge from the broadcasts themselves, Wodehouse's main idea in making them was to keep in touch with his public and -- the comedian's ruling passion -- to get a laugh. Obviously they are not the utterances of a Quisling of the type of Ezra Pound or John Amery, nor, probably, of a person capable of understanding the nature of Quislingism. Flannery seems to have warned Wodehouse that it would be unwise to broadcast, but not very forcibly. He adds that Wodehouse (though in one broadcast he refers to himself as an Englishman) seemed to regard himself as an American citizen. He had contemplated naturalisation, but had never filled in the necessary papers.

He even used, to Flannery, the phrase, "We're not at war with Germany." I have before me a bibliography of P. G. Wodehouse's works. It names round about fifty books, but is certainly incomplete. It is as well to be honest, and I ought to start by admitting that there are many books by Wodehouse perhaps a quarter or a third of the total -- which I have not read. It is not, indeed, easy to read the whole output of a popular writer who is normally published in cheap editions. But I have followed his work fairly closely since 1911, when I was eight years old, and am well acquainted with its peculiar mental atmosphere – an atmosphere which has not, of course, remained completely unchanged, but shows little alteration since about 1925. In the passage from Flannery's book which I quoted above there are two remarks which would immediately strike any attentive reader of Wodehouse. One is to the effect that Wodehouse "was still living in the period about which he wrote," and the other that the Nazi Propaganda Ministry made use of him because he "made fun of the English." The second statement is based on a misconception to which I will return presently. But Flannery's other comment is quite true and contains in it part of the clue to Wodehouse's behaviour.

A thing that people often forget about P.G.Wodehouse's novels is how long ago the better-known of them were written. We think of him as in some sense typifying the silliness of the nineteen-twenties and nineteen-thirties, but in fact the scenes and characters by which he is best remembered had all made their

appearance before 1925. Psmith first appeared in 1909, having been foreshadowed by other characters in early school stories. Blandings Castle, with Baxter and the Earl of Emsworth both in residence was introduced in 1915. The Jeeves-Wooster cycle began in 1919, both Jeeves and Wooster having made brief appearances earlier.
When one looks through the list of Wodehouse's books from 1902 onwards, one can observe three fairly wellmarked periods. The first is the schoolstoryperiod. ... The next is the American period. Wodehouse seems to have lived in the United States from about 1913 to 1920, and for a while showed signs of becoming Americanised in idiom and outlook. ... The third period might fitly be called the country-house period. By the early nineteen-twenties Wodehouse must have been making a very large income, and the social status of his characters moved upwards accordingly ... The typical setting is now a country mansion, a luxurious bachelor flat or an expensive golf club.

The schoolboy athleticism of the earlier books fades out, cricket and football giving way to golf, and the element of farce and burlesque becomes more marked. ... Mike Jackson has turned into Bertie Wooster. That, however, is not a very startling metamorphosis, and one of the most noticeable things about Wodehouse is his lack of development.

How much of a formula the writing of his later books had become one can see from the fact that he continued to write stories of English life although throughout sixteen years before his internment he was living at Hollywood and Le Touquet.....

In Something Fresh Wodehouse had discovered the comic possibilities of the English aristocracy, and a succession of ridiculous but, save in a very few instances, not actually contemptible barons, earls and what-not followed accordingly. This had the rather curious effect of causing Wodehouse to be regarded, outside England, as a penetrating satirist of English society. Hence Flannery's statement that Wodehouse "made fun of the English," which is the impression he would probably make on a German or even an American reader. Sometime after the broadcasts from Berlin I was discussing them with a young Indian Nationalist who defended Wodehouse warmly. He took it for granted that Wodehouse had gone over to the enemy, which from his own point of view was the right thing to do. But what interested me was to find that he regarded Wodehouse as an anti-British writer who had done useful work by showing up the British aristocracy in their true colours.

This is a mistake that it would be very difficult for an English person to make, and is a good instance of the way in which books, especially humorous books, lose their finer nuances when they reach a foreign audience. For it is clear enough that Wodehouse is not anti-British, and not anti-upper class either. On the contrary, a harmless old-fashioned snobbishness is perceptible all through his work. Just as an intelligent Catholic is able to see that the blasphemies of Baudelaire or James Joyce are not seriously damaging to the Catholic faith, so an English reader can see that in creating such characters as Hildebrand Spencer Poyns de Burgh John Hanneyside Coombe-Crombie, 12th Earl of Dreever, Wodehouse is not really attacking the social hierarchy. Indeed, no one who genuinely despised titles would write of them so much.

Wodehouse's attitude towards the English social system is the same as his attitude towards the public-school moral code -- a mild facetiousness covering an unthinking acceptance. The Earl of Emsworth is funny because an earl ought to have more dignity, and Bertie Wooster's helpless dependence on Jeeves is funny partly because the servant ought not to be superior to the master. An American reader can mistake these two, and others like them, for hostile caricatures, because he is inclined to be Anglophobe already and they correspond to his preconceived ideas about a decadent aristocracy. Bertie Wooster, with his spats and his cane, is the traditional stage Englishman. But, as any English reader would see, Wodehouse intends him as a sympathetic figure, and Wodehouse's real sin has been to present the English upper classes as much nicer people than they are.

All through his books certain problems are constantly avoided. Almost without exception his moneyed young men are unassuming, good mixers, not avaricious: their tone is set for them by Psmith, who retains his own upper-class exterior but bridges the social gap by addressing everyone as "Comrade." But there is another important point about Bertie Wooster: his out-of-dateness. Conceived in 1917 or thereabouts, Bertie really belongs to an epoch earlier than that. ... A humorous writer is not obliged to keep up to date, and having struck one or two good veins, Wodehouse continued to exploit them with a regularity that was no doubt all the easier because he did not set foot in England during the sixteen years that preceded his internment. His picture of English society had been formed before 1914, and it was a naive, traditional and, at bottom, admiring picture. ... His books are aimed, not, obviously, at a high-brow

audience, but at an audience educated along traditional lines. ...

In his radio interview with Flannery, Wodehouse wondered whether "the kind of people and the kind of England I write about will live after the war," not realising that they were ghosts already. "He was still living in the period about which he wrote," says Flannery, meaning, probably, the nineteen-twenties. But the period was really the Edwardian age, and Bertie Wooster, if he ever existed, was killed round about 1915. If my analysis of Wodehouse's mentality is accepted, the idea that in 1941 he consciously aided the Nazi propaganda machine becomes untenable and even ridiculous. He may have been induced to broadcast by the promise of an earlier release (he was due for release a few months later, on reaching his sixtieth birthday), but he cannot have realised that what he did would be damaging to British interests.

As I have tried to show, his moral outlook has remained that of a public-school boy, and according to the public-school code, treachery in time of war is the most unforgivable of all the sins. But how could he fail to grasp that what he did would be a big propaganda score for the Germans and would bring down a torrent of disapproval on his own head? To answer this one must take two things into consideration.

First, Wodehouse's complete lack -- so far as one can judge from his printed works -- of political awareness. It is nonsense to talk of "Fascist tendencies" in his books. There are no post-1918 tendencies at all. Throughout his work there is a certain uneasy awareness of the problem of class distinctions, and scattered through it at various dates there are ignorant though not unfriendly references to Socialism. In The Heart of a Goof (1926) there is a rather silly story about a Russian novelist, which seems to have been inspired by the factional struggle then raging in the U.S.S.R. But the references in it to the Soviet system are entirely frivolous and, considering the date, not markedly hostile. That is about the extent of Wodehouse's political consciousness, so far as it is discoverable from his writings. Nowhere, so far as I know, does he so much as use the word "Fascism" or "Nazism." In left-wing circles, indeed in "enlightened" circles of any kind, to broadcast on the Nazi radio, to have any truck with the Nazis whatever, would have seemed just as shocking an action before the war as during it. But that is a habit of mind that had been developed during nearly a decade of ideological struggle against Fascism.

The bulk of the British people, one ought to remember, remained anaesthetic to that struggle until late into 1940. Abyssinia, Spain, China,

Austria, Czechoslovakia -- the long series of crimes and aggressions had simply slid past their consciousness or were dimly noted as quarrels occurring among foreigners and "not our business." One can gauge the general ignorance from the fact that the ordinary Englishman thought of "Fascism" as an exclusively Italian thing and was bewildered when the same word was applied to Germany. And there is nothing in Wodehouse's writings to suggest that he was better informed, or more interested in politics, than the general run of his readers.

The other thing one must remember is that Wodehouse happened to be taken prisoner at just the moment when the war reached its desperate phase. We forget these things now, but until that time feelings about the war had been noticeably tepid. There was hardly any fighting, the Chamberlain Government was unpopular, eminent publicists were hinting that we should make a compromise peace as quickly as possible, trade union and Labour Party branches all over the country were passing anti-war resolutions. Afterwards, of course, things changed. The Army was with difficulty extricated from Dunkirk, France collapsed, Britain was alone, the bombs rained on London, Goebbels announced that Britain was to be "reduced to degradation and poverty." By the middle of 1941 the British people knew what they were up against and feelings against the enemy were far fiercer than before. But Wodehouse had spent the intervening year in internment, and his captors seem to have treated him reasonably well.

He had missed the turning point of the war, and in 1941 he was still reacting in terms of 1939. He was not alone in this. On several occasions by this time the Germans brought captured British soldiers to the microphone, and some of them made remarks at least as tactless as Wodehouse's. They attracted no attention, however. And even an outright Quisling like John Amery was afterwards to arouse much less indignation than Wodehouse had done. But why? Why should a few rather silly but harmless remarks by an elderly novelist have provoked such an outcry? One has to look for the probable answer amid the dirty requirements of propaganda warfare.

There is one point about the Wodehouse broadcasts that is almost certainly significant -- the date. Wodehouse was released two or three days before the invasion of the U.S.S.R., and at a time when the higher ranks of the Nazi party must have known that the invasion was imminent. It was vitally necessary to keep America out of the war as long as possible, and in fact, about this

time, the German attitude towards the U.S.A. did become more conciliatory than it had been before. The Germans could hardly hope to defeat Russia, Britain and the U.S.A. in combination, but if they could polish off Russia quickly -- and presumably they expected to do so -- the Americans might never intervene.

The release of Wodehouse was only a minor move, but it was not a bad sop to throw to the American isolationists. He was well known in the United States, and he was -- or so the Germans calculated -- popular with the Anglophobe public as a caricaturist who made fun of the silly-ass Englishman with his spats and his monocle. At the microphone he could be trusted to damage British prestige in one way or another, while his release would demonstrate that the Germans were good fellows and knew how to treat their enemies chivalrously. That presumably was the calculation, though the fact that Wodehouse was only broadcasting for about a week suggests that he did not come up to expectations.

But on the British side similar though opposite calculations were at work. For the two years following Dunkirk, British morale depended largely upon the feeling that this was not only a war for democracy but a war which the common people had to win by their own efforts. The upper classes were discredited by their appeasement policy and by the disasters of 1940, and a social levelling process appeared to be taking place.

Patriotism and left-wing sentiments were associated in the popular mind, and numerous able journalists were at work to tie the association tighter. Priestley's 1940 broadcasts, and "Cassandra's" articles in the Daily Mirror were good examples of the demagogic propaganda flourishing at that time. In this atmosphere, Wodehouse made an ideal whipping-boy. For it was generally felt that the rich were treacherous, and Wodehouse -- as "Cassandra" vigorously pointed out in his broadcast -- was a rich man. But he was the kind of rich man who could be attacked with impunity and without risking any damage to the structure of society.

To denounce Wodehouse was not like denouncing, say, Beaverbrook. A mere novelist, however large his earnings may happen to be, is not of the possessing class. Even if his income touches £ 50,000 a year he has only the outward semblance of a millionaire. He is a lucky outsider who has fluked into a fortune -- usually a very temporary fortune -- like the winner of the Calcutta Derby Sweep. Consequently, Wodehouse's indiscretion gave a good propaganda opening. It was a chance to "expose" a wealthy parasite without drawing

attention to any of the parasites who really mattered.

In the desperate circumstances of the time, it was excusable to be angry at what Wodehouse did, but to go on denouncing him three or four years later -- and more, to let an impression remain that he acted with conscious treachery -- is not excusable. Few things in this war have been more morally disgusting than the present hunt after traitors and Quislings. At best it is largely the punishment of the guilty by the guilty.

In France, all kinds of petty rats -- police officials, penny-a-lining journalists, women who have slept with German soldiers -- are hunted down while almost without exception the big rats escape. In England the fiercest tirades against Quislings are uttered by Conservatives who were practising appeasement in 1938 and Communists who were advocating it in 1940. I have striven to show how the wretched Wodehouse -- just because success and expatriation had allowed him to remain mentally in the Edwardian age -- became the corpus vile in a propaganda experiment, and I suggest that it is now time to regard the incident as closed. If Ezra Pound is caught and shot by the American authorities, it will have the effect of establishing his reputation as a poet for hundreds of years; and even in the case of Wodehouse, if we drive him to retire to the United States and renounce his British citizenship, we shall end by being horribly ashamed of ourselves. Meanwhile, if we really want to punish the people who weakened national morale at critical moments, there are other culprits who are nearer home and better worth chasing.

Copyright George Orwell Esq 1946 (1903 – 1950)

HANS von FRIESEN

DEN RENTVÅDDE WODEHOUSE

P G Wodehouse var en av det andra världskrigets mest bemärkta civila krigsfångar. Han föll i tyskarnas händer när Hitlers arméer på våren 1940 trängde fram genom Frankrike och hölls sedan i ungefär ett år internerad i Tost i Polen. När Paris befriades på sommaren 1944 återfanns han där och bosatte sig efter krigets slut i Förenta Staterna.

Bosättningen i Amerika var honom formellt inte påtvingad, men var heller inte frivillig. Den hängde samman med att ett stort antal engelsmän ansåg att hans uppträdande under krigsåren hade en betänklig snudd på landsförräderi. Kort efter frigivningen i interneringslägret i Polen skildrade han i radio sina upplevelser som civil krigsfånge. Härför anklagades han i en ovanligt hätsk utsändning i BBC den 15 juli 1941 som kollaboratör med fienden. Den stämpel som Wodehouse därmed åsattes i sina landsmäns ögon har han sedan dess haft mycket svårt att bli kvitt.

Var Wodehouse en samarbetsman? De personer som besvärat sig med att sätta sig närmare in i ärendet är beredda att ge ett övertygat nej på frågan. Dit hör socialister som George Orwell och Malcom Muggeridge som, oavsett vad man må tycka om deras politiska åsikter näppeligen kan beskyllas för nazism eller för en benägenhet att visa överseende med personer vilka visat nazistiska sympatier eller gått nazistiska ärenden. Wodehouse försökte inte skaffa sig några personliga fördelar genom att ställa sig in hos tyskarna; hans frigivning var resultatet av amerikanska vänners ansträngningar och kom endast några månader innan han i alla fall skulle ha sluppit loss i enlighet med en regel att civila interner släpptes vid fyllda 60 år. Hans radioanföranden kan till sitt sakliga innehåll inte ge anledning till anmärkning då de var helt opolitiska.

Frågan om Wodehouse i alla avseenden handlade klanderfritt är mer

svårbesvarad. Uppenbart är att det hade varit klokast för honom själv om han aldrig hade hållit de fem famösa radiotalen.

Det hindrar inte att den behandling han mött i hemlandet varit mycket orättvis. Inget civiliserat land driver en man i landsflykt därför att denne en gång utan ont uppsåt råkat handla mindre välbetänkt. Inför Wodehouses förestående 80-årsdag har försök därför gjorts att slutgiltigt rentvå hans orättvist ganska skamfilade anseende. Initiativet härtill togs av BBC som för 20 år sedan varit först att stämpla honom som samarbetsman. Evelyn Waugh kunde i ett radiotal som han själv kallade ”en akt av vördnad och gottgöring” meddela att BBC-ledningen på sin tid motsatt sig det hätska angreppet mot Wodehouse, men att det dåvarande informations-ministeriet insisterat och lyckats att driva sin vilja igenom. Försök hade t.o.m. gjorts att via Churchill få attacken mot Wodehouse stoppad men förgäves.

BBC:s angrepp mot Wodehouse gav mycket oklara upplysningar om vad denne verkligen gjort sig skyldig till. Först år 1954 fick en större allmänhet reda på vad de famösa radiotalen innehållit; det året publicerades de nämligen i tidskriften Encounter. Därmed var de väsentliga akterna i målet framlagda inför offentligheten. I anslutning till BBC:s och Evelyn Waughs upprättelseförsök i år har Malcom Muggeridge, som på officiellt uppdrag sammanträffade med Wodehouse i Paris i augusti 1944 närmare redogjort för omständlig-heterna kring de olycksaliga radiotalen.

Det kan på basis av Muggeridges upplysningar fastslås att Wodehouse aldrig gjort sig skyldig till det som han ursprungligen anklagades för, nämligen att ha uppträtt i tysk radio. Skildringen av upplevelserna under krigsfångeinterneringen tillkom på amerikanskt initiativ. Eftersom Förenta staterna vid detta tillfälle ännu inte blivit aktivt krigförande, hade Columbia Broadcasting System fortfarande korrespondent i Berlin, och det var denne som bad Wodehouse skildra sin tid som krigsfånge – för amerikansk publik! Sändningen kunde emellertid endast komma till stånd genom tysk medverkan, och det var här Wodehouse begick sitt stora misstag. Hans brist på politisk begåvning – han kunde utan överdrift betraktas som ”politisk idiot” – gjorde att han inte insåg att den tyska propagandan kunde komma att utnyttja vad han sade för sina syften. Det förtjänar dock att påpekas att Wodehouses radio-anföranden kom till användning i amerikansk undervisning i psykologisk

krigföring och exempel på hur en begåvad författare på ett underfundigt sätt kunde göra antitysk propaganda under till synes oskyldiga former!

På det officiella planet utagerades ”fallet Wodehouse” tämligen snabbt. En framstående jurist fick i uppdrag att gå igenom handlingarna i målet och kom därvid till slutsatsen att Wodehouse ”skulle hållas utanför rättskipningen”, dvs. att inget åtal skulle anställas mot honom. Möjligen har Evelyn Waugh och Malcom Muggeridge genom sina inlägg lyckats i den väsentligt svåraste uppgiften att övertyga en ursprungligen vilseledd allmänhet om att Lord Emsworths, Bertie Woosters, Jeeves och Mr. Mulliners skapare är och alltid har varit lika god engelsman som någon av sina landsmän. Det är dags att denna affär nu betraktas som avslutad, skrev George Orwell redan 1944. Om inte förr så borde han på denna punkt ha blivit sannspådd 1961.

SvD 21 aug. 1961

P. G. Wodehouse.

Krigsåret 1940 blev P. G. Wodehouse tillfångetagen av tyskarna och framträdde samma år i tysk radio med föreranden om sina upplevelser. I det engelska BBC stämplades han som tysk samarbetsman. Wodehouse, som under krigsåren bodde i Paris, bosatte sig efter freden i USA. Nu inför hans förestående 80-årsdag söker man i England rentvå honom ganska orättvist skamfilade anseende, meddelar HANS VON FRIESEN från London.

KALLE LIND
LEENDET BAKOM CLOWNMASKEN

Sommaren 2011 bestämde jag mig för att en gång för alla stiga in i Wodehousevärlden. Han fanns som en ständig referens omkring mig, nedstigen som jag var i en dammig balja av stofilkultur. Den unge Hasse Ekman läste Wodehouse på 1930-talet och omvandlade flinkt vad han läst i spirituella komedimanus. Stephen Frys lysande romaner *The Liar* (1991) och *The Hippopotamus* (1994) lutade sig, förstod jag via recensioner, på Wodehouse. Det var dags att följa bäckarna upp till urkällan.

Jag beställde sålunda vad jag tyckte var några enstaka volymer från nätantikvariaten, satt snart med en trave på tjugotalet böcker framför mig och insåg att jag skådade ut över en pyttebråkdel av hans produktion. Wodehouse må ha skapat Drönarklubben. I det privata var han en flitig fyr.

Ett gammalt Hasse Alfredson-citat kom till mig när jag läste: ”Jo, man är väl en clown. Fast inget sånt där med att bakom masken gråter clownen. Bakom min glada mask döljer sig ett glatt leende” (boken *Artister*, 1979).

Det var inte sant i Hasse Alfredsons fall. Jag har ägnat rätt mycket tid åt att kartlägga Alfredsons liv och vågar slå fast att clownen inte alltid log bakom masken. Faktum är att inte ens masken var särskilt glad alltid.

Med Wodehouse är det annat. Fanns det någonstans smärta eller svärta i Pelham Grenville Wodehouses föreställningsvärld, så dolde han det väl. Det är befriande att stiga in i ett så sorglöst soligt universum och ställa de relevanta frågorna: Varför dyster när man kan vara glad? Varför se livet som en jämmerdal när man kan se det som en Mumindal?

Faktum är att det rentav känns som en upprorshandling att så konsekvent tillbe glädjen, ljuset och kvickheten. En svensk själsfrände hade Wodehouse i Povel Ramel, som inte

bara delade frisyren utan också livshållningen. Revolutionsåret 1968, då tusentals nyväckta revolutionärer stod på det nybyggda Sergels torg och skanderade, stod Ramel och hans kumpaner på Idéonteatern på Brunkebergstorg alldeles ovanför och sjöng:

Ja, protester kan ske i vrede!
Men vår protest gör sig bäst i glädje
Vi kör med glada plakat – lägg
märke till kontrasterna!
Vi är förmodligen de sista
entusiasterna
Den största spegel kan man fördärva
Det bor en solkatt i varje skärva
Och det finns röster ännu att värva
Så låt oss bilda ett nytt parti
Det är för få som tror på sångerna!
Som följer vinden med ballongerna!
Låt inte oss förbli de sista
entusiasterna!
(”De sista entusiasterna” ur
föreställningen med samma namn)

Både Ramel och Wodehouse kunde nog ha överseende med revolutionshunger och världsförbättrarlusta, men varför så putt och ilsk? *”Jag hade ingen invändning mot att han tillbringade sin tid med att planera massakrer på bourgeoisien, men jag kunde förbaske mig inte inse, varför han inte kunde göra det med ett glatt och ljust leende”, som Wooster säger om revolutionären och dönicken Brinkley.*

Man kanske kan anföra mot Wodehouse att om alla vore sådana så skulle världen kanske inte ha elektricitet, motorvägar och automatkarbiner. Inget ordentligt handtag skulle tas och inga storstilade planer skulle fullföljas i en tillvaro där alla satt och konverserade varandra med lite för många bisatser. Man kan också parafrasera Skorpan Lejonhjärta: ”Om alla vore som Wodehouse så skulle det inte finnas nån ondska”.

KALLE LIND kallar sig diversearbetare i kulturbranschen och kulturstofil. I poddarna Snedtänkt, A du! och Della Morta pratar han mycket och gärna om gårdagens nöjeshistoria. I artiklar, krönikor och en hoper böcker försöker han febrilt påminna om vad som hände alldeles nyss och som redan trillat ut ur det kollektiva minnet.

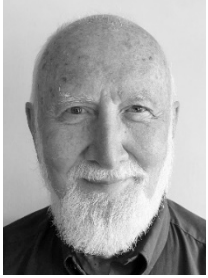

GÖRAN EURENIUS

SÄG DET MED ETT LEENDE

A. Försök till ett leende
Flytten från lilla Fiskeby till Abrahamsberg i Stockholm skedde i augusti 1943. Orsaken var att min pappa fått ett nytt jobb på Arbetsmarknadskommissionen för att införa något nytt i skolan – yrkesvägledning. Vi flyttade in i en lägenhet på Rörläggarvägen 18. Husen som byggdes där kallades Kristidshus för att de byggdes upp så snabbt och befolkades innan husen var ordentligt torra.

Tre våningar i gult tegel. Många barn. Lek och stoj. Två våningar ner från lägenheten. Full fart till väntande kompisar. Ytterdörr med två glasrutor. Tryckte upp dörren med händerna på den nedre rutan för att snabbt komma ut. Det gjorde vi - både jag och rutan. Pappa och mamma blev lite bekymrade över min framfart och fastighetsskötaren kallad Portis blev förbannad.

Några dagar senare jagades jag och en kompis och sökte tillflykt i en port tvärs över gatan. Jag halkade på gallret utanför och körde armbågen in genom rutan. Pappa och mamma lite mer bekymrade och Portis nu riktigt arg och menade att ungen skulle ha stryk. Så blev det nu inte utan min far sa till mig: I fortsättningen när du träffar på Portis så skall du hälsa artigt och se glad ut.

På väg till skolan några dagar senare mötte jag Portis, stannade upp bockade och log hult - och skyndade sedan vidare.

På kvällen berättade far att Portis hade blivit alldeles utom sig av ilska för att jag hånlett mot honom. Jag förklarade att jag bara sökt vara artig och glad. Far förstod det men jag blev undrande. Jag var tvungen att gå till en spegel och le för att verkligen studera mitt utseende när jag log. Det hela blev en märklig upplevelse för mig. Det var inte ett vänligt leende jag såg i spegeln. Det var någonting annat, något märkligt, något besynnerligt. Jag hittade inte orden jag sökte.

B. Kanske ett leende

Människan behöver glädje, behöver le och skratta. I sökandet efter sin egen identitet letar man överallt. 1947 flyttade familjen till Karlstad. Jag läste allt jag kom över. Richmal Cromptons Billböcker fick mig att skratta. Humor var något som gav välbefinnande och den senare fann jag på alla möjliga ställen. Kiosklitteraturens okrönte deckare hette då på 50-talet Norman Seger.

En man med stålhård blick som inte fegade ur inför den hemskaste bov.

Norman Seger möter den fruktade boven, som räcker fram sin hand till hälsning. Norman tittar ner på bovens hand och säger:
- Aha, er hand! Jag trodde först att det var en död manet!

Vilken sinnesnärvaro och vilken skämtare! Humorn är vansklig att diskutera. Den förändras över tid. Det nya ordet var nu crazy. Skämt och humor med oväntat inslag.

En man går efter gatan håller ett snöre i handen. Snöret är fäst vid en tom pappkartong. Ett slamrande ljud uppkommer och han blir stoppad av en bekant som frågar:

-Varför släpar du runt med kartongen?
-För att skrämma lejonen!
-Jamen här finns ju inga lejon?
-Nä där ser du!

I tonåren kommer man osökt in på tanken: Hur är det att bli vuxen? Min väg dit gick till stor del genom böckernas värld. Jag försökte utforska alla möjliga skrymslen och vrår. Som motvikt till glädjen i att läsa trevliga böcker, läste jag allt jag kunde komma över av ryska författare.

Så nattsvarta skildringar, så fattiga och fruktansvärda förhållanden och umbäranden hade jag aldrig stött på tidigare. Visserligen lättades helhetsintrycket av ett nattsvart Ryssland upp av exempelvis författarna Ivan Bunin och Ivan Turgenev, men ändå – det var ändå deprimerande och i många fall nattsvart.

Mitt inne i denna svärta mötte jag en vårdag en författare vid namn P.G.Wodehouse. Året var 1953 och boken hette: Kvällar med Mr Mulliner.

C. Ett vinnande leende

Jag rös, gladdes, förvånades och ett leende började spela på mina läppar. Ett igenkännande leende.

Privatdetektiven Adrian Mulliner hade kolik. Hans läkare rekommenderade honom att le vid

kolikanfallen. Detta leende uppfattades av andra som sardonistiskt och sinistert. Med andra ord – ett rejält hångrin. Så hade Portis upplevt mig! Jag gick ånyo till en spegel och log. Jag tog i ordentligt, men lyckades inte omedelbart få fram det rätta leendet.

Min kompis och jag diskuterade novellen och mina upplevelser tidigare avseende hångrin. Vi tränade och tränade och fick till slut fram var sina leenden som var tillräckligt sardonistiska och sinistra. Vi testade leendet på våra kompisar men inga av dem reagerade som i novellen. Vi avslutade våra försök och gick vidare med att läsa Wodehouse.

Humorn flödade i böckerna och borta var crazyn och Norman Seger. En ny värld öppnades för mig och jag gladdes åt detta. I en tidning fick jag läsa att man gjort en undersökning om vilka det var som läste Wodehouseböcker.

Svaret var: Fängelseinterner och långvarigt sjuka människor. Men vi då – unga grabbar i 16-årsåldern? Jag greps av en vilja att ställa detta tillrätta. Jag måste skriva till Författaren att jag och min kompis älskade att läsa hans böcker trots unga år och väldigt friska och ostraffade.

Sagt och gjort! Brevet skrevs och skickades. Ett par veckor senare fick jag svar. Brevet kan du läsa här intill. Ett vänligt brev med bifogat foto. Allt upplagt för vidare brevväxling. Blev det så? Alls icke! Varför? Du har väl själv varit 16 år – nya, andra intressen väntade runt hörnet!

Intresset för P.G. har dock varit kvar hos mig hela tiden och framkallat ett leende, på inget sätt sardonistiskt eller sinistert, utan vänligt och igenkännande.

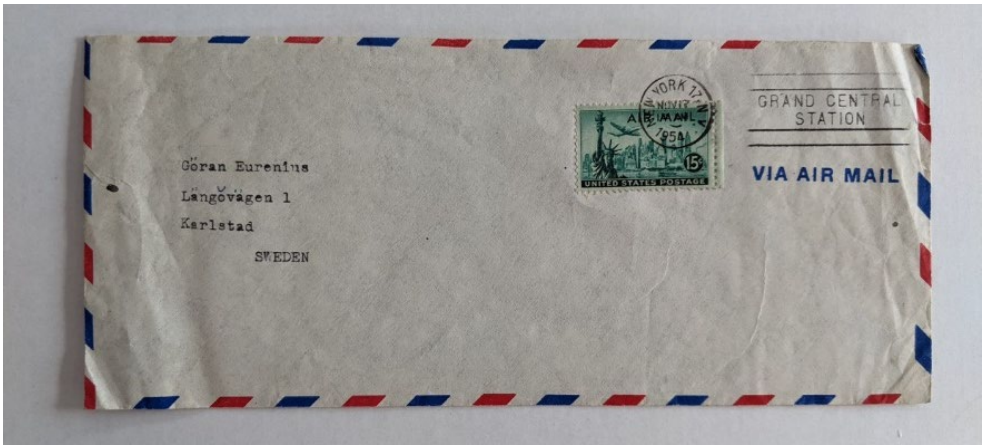

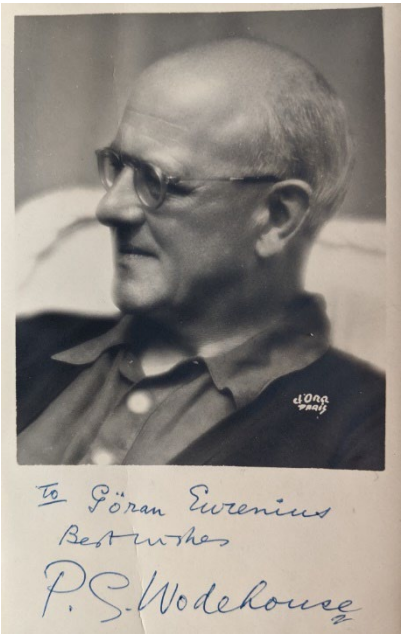
To Göran Eurenius
Best wishes
P. G. Wodehouse

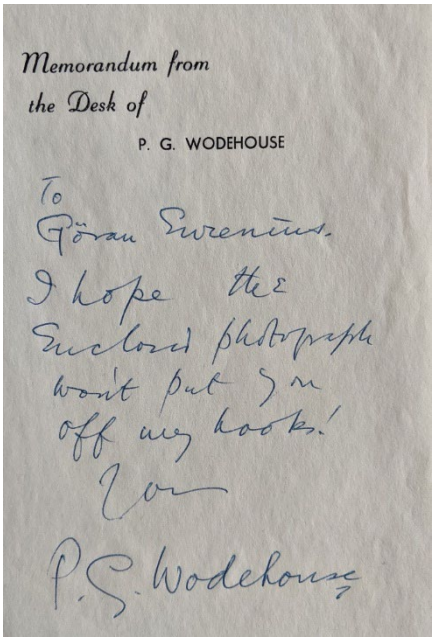
Memorandum from
the Desk of
P. G. WODEHOUSE
To
Göran Eurenius.
I hope the
Enclosed photograph
won't put you
off my books!
Yours
P. G. Wodehouse

JENNY GUSTAFSSON

THE GOATS 2022

I det västra kapitlet av Svenska WodehouseSällskapet har det varit lugnt även under den gångna våren. Vi hade en förvisso mycket trevlig träff i februari på en pub på Avenyn där vi också fick nöjet att bli bjudna på maten av den trogne medlemmen Erik som berättade att han fyllt 75 år men sedan har det varit stilla även om vi pratar om saker vi skulle vilja göra tillsammans i framtiden.

Om några veckor kommer vi att besöka den nyöppnade engelska bokhandeln i Göteborg, The English Bookshop som endast varit öppen sedan september. Därefter kommer vi att återuppta en gammal tradition och äta tillsammans på Bishop's Arms om hörnet.

Jag får glädjande nog glada tillrop från flera på sändlistan även om de inte alltid kan delta i våra träffar. Det finns också en hyfsat livlig Facebook-sida för hela sällskapet där det kommer in tips och idéer med anknytning till Wodehouse.

The Goats har ett upptagnings-område som innefattar ungefär Västra Götaland och Bohuslän och i vårt kapitel har vi som ambition att ses minst två gånger per år. Vi har brukat ses på någon pub eller varit på konsert eller cricket eller gjort en utflykt bl a.

Ni som inte tidigare varit med på en träff men gärna skulle vilja är mer än välkomna att ta kontakt, antingen per mail på goats@wodehouse.se eller på telefon till Jenny Gustafsson på 0704-199075. Glöm inte att meddela ny mailadress!

The Goats
genom
Jenny Gustafsson

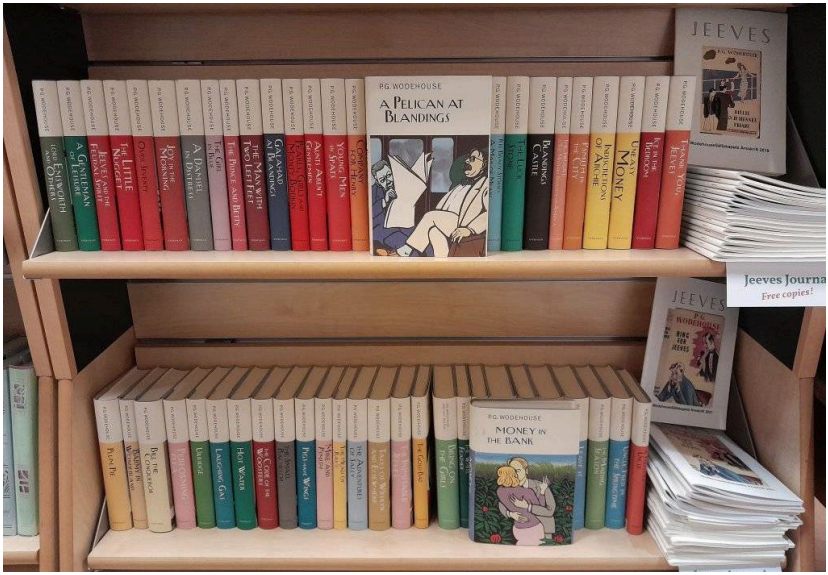

Bilder från invigningen av The English Bookshop då medlem och granne var där och hälsade välkommen. Å se där finns våra Jeeves!

SANJAY SIPAHIMALANI

P.G. WODEHOUSE: A THREAT TO THE STATE

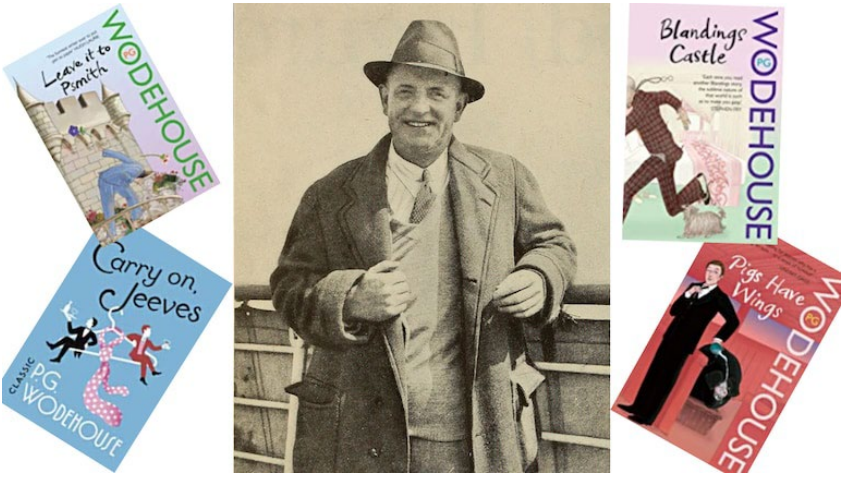

You have to read between the lines to realise how insidious PG Wodehouse's writing can be. (PG Wodehouse's photo: 1930, Wikimedia Commons

During a recent hearing in the Mumbai High Court, the counsel for Gautam Navlakha, human rights activist and journalist arrested in the Bhima Koregaon case, brought up a literary matter. He said that prison officials had prevented the accused from receiving a book by P.G. Wodehouse. The reason they gave was that it was a security risk. "Wodehouse, a security threat?" the judge reportedly responded. "That's quite comical."

The honourable judge's reaction was perfectly apt. But let's pause for a moment. What if the prison authorities in their wisdom have spotted what generations of readers haven't? What if Wodehouse was actually a revolutionary whose work contains disguised messages calling for an overthrow of the current order?

Since the prodigious author wrote well over 100 books, film scripts and plays, one can only dip into a few to make the case. Take the character of Psmith, to begin with. This engaging young man has the habit of addressing others as "comrade". If that isn't a red flag, what is?

It gets worse. In Psmith, Journalist, the character helps to take over a household affairs magazine with the intention of turning it into "red-hot stuff", an unmuzzled guardian of people's rights. He fills it with articles criticising tenement landlords and others that vehemently stand up for the underdog. Imagine if our media adopted such forthright tactics. National foundations would totter.

Then, there are Wodehouse's best known characters, Jeeves and Wooster. On the face of it, the novels in which they appear are sparkling confections that can't help make one smile, if not laugh out loud. You need to read between the lines to realise how insidious they are.

The butler Jeeves is clearly a member of the proletariat, and his employer Bertie Wooster is a feckless part of the bourgeoisie. Jeeves is portrayed as supremely intelligent and resourceful, with Bertie referring to him as being "so dashed competent in every respect". He turns to him for help in getting out of several scrapes, even taking his advice on matters of socks, shirts, ties and, on one occasion, the tricky subject of growing a moustache.

This is how Wodehouse undermines the natural order of things, with scant respect for tradition and authority. One shudders to think of the impact on impressionable readers. For all you know, Wodehouse was toying with a plot that would end with Jeeves lecturing members of the Drones Club on dialectical materialism.

In the novels set in Blandings Castle, Wodehouse takes aim at the eccentricities of Lord Emsworth, the woolly-headed peer besotted with his prize pig. Again, one comes across the alarming stance of making fun of respected members of society.

Here, the figure of Galahad Threepwood is shown as a counterpoint to the absent-minded lord. Threepwood is the black sheep of the family with a scandalous past and considered to be a wastrel. Yet, he is depicted as jaunty, popular, and always attempting to spread sweetness and light.

In this way, Wodehouse inserts the message of revolutionary class consciousness into his work. This becomes even more evident with another recurring character, Roderick Spode, leader of a group known as

the Black Shorts. This fine fellow is mocked even by Bertie Wooster, who firmly tells him: “The trouble with you, Spode, is that just because you have succeeded in inducing a handful of half-wits to disfigure the London scene by going about in black shorts, you think you're someone. You hear them shouting ‘Heil, Spode!’ and you imagine it is the Voice of the People.”

It’s not only in his novels and short stories that Wodehouse tried to upend the existing order. Take a piece he wrote for Vanity Fair magazine in 1919. Here, he compares the complicated process of filing income tax returns to a game that the whole family can enjoy.

“Here was Father with his spectacles on,” Wodehouse writes, “with Mother leaning over his shoulder and pointing out that, by taking Sec. 6428 H and shoving it on top of Sub-Sec. 9730, he could claim immunity from the tax mentioned in Sec. 4587 M.” This is simply spreading discontent in the guise of promoting family values. Quite shocking.

Such are the subtle messages of the writer whose work is being denied entry into prisons by the sagacious Indian authorities. Another anti-national plot foiled.

WODEHOUSE OCH BIBELN

I had been dreaming that some bounder was driving spikes through my head—not just ordinary spikes, as used by Jael the wife of Heber, but red-hot ones.

Judges 4:21 / Then Jael Heber's wife took a nail of the tent, and took an hammer in her hand, and went softly unto him, and smote the nail into his temples, and fastened it into the ground: for he was fast asleep and weary. So he died.

Judges 4:17-22 tells how Jael, one of the Master's all-time favourites, managed to kill Sisera, the commander of the armies of Jabin, king of Canaan.

Code of the Woosters, ch 1

Not so grim as my Aunt Agatha, perhaps, for that could hardly be expected, but certainly well up in the class of Jael the wife of Heber

Much Obliged, Jeeves, Ch 9

There are times when shaking the head creates the illusion that one has met Jael the wife of Heber, incurred her displeasure and started her going into her celebrated routine.

Galahad at Bandings, Ch 1

But, whether it was cold or hot, there was always in Mrs. Waddington's gaze one constant factor— a sort of sick loathing which nothing that he could ever do, George felt, would have the power to allay. It was the kind of look which Sisera might have surprised in the eye of Jael the wife of Heber, had he chanced to catch it immediately before she began operations with the spike.

The Small Bachelor, Ch 3

»Look at Jael, the wife of Heber.«
»Where ever did you hear of Jael, the wife of Heber?« (...)
»Well, as I say, look at Jael, the wife of Heber. Dug spikes into the guest's coconut while he was asleep, and then went swanking about the place like a Girl Guide.«

Right Ho, Jeeves Ch 19

WODEHOUSESÄLLSKAPET

SYFTE

Sällskapets syfte är att verka för att sprida allmän kännedom om P.G. Wodehouse och hans verk. Vidare skall sällskapet verka för att medlemmarna får största möjliga glädje av det stora utbudet av P.G. Wodehouses arbeten.

STADGAR

1. Föreningens namn är WodehouseSällskapet.
2. Sällskapets målsättning är att stimulera intresset för P.G. Wodehouse genom en informativ hemsida samt årsboken JEEVES. Ambitionen är också att utöver Årsmötet någon gång arrangera en höstmiddag samt understundom även andra sammankomster. Särskilda lokalkretsar, s.k. Kapitel, kan bildas av medlemmar i sällskapet.
3. Årsmöte hålls under första kvartalet. Kallelse skall skickas ut till medlemmarna via hemsidan, via email och/eller normal post minst en månad innan mötet. Eventuella motioner skall vara styrelsen tillhanda senast tio dagar före mötet. Följande ärenden skall behandlas av årsmötet:
   - Val av ordförande och sekreterare för mötet
   - Val av justeringsman
   - Årsberättelse, Kassörens rapport samt Revisionsberättelse
   - Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
   - Val av ordförande jämte minst fyra, högst tio ordinarie styrelsemedlemmar
   - Val av revisor
   - Beslut om årsavgift
   - Motioner från medlemmar och övriga frågor
4. Styrelsen kan fatta beslut, om minst tre ordinarie styrelseledamöter är närvarande vid styrelsemöte. Styrelsen fördelar arbetsuppgifter inom sig. Styrelsemöten kan alltså äga rum fysiskt, per telefon och över internet. Protokoll skall föras vid alla styrelsesammanträden. Styrelsen utser vem som äger rätt att teckna sällskapet. Styrelsen kan föreslå hedersmedlemmar för godkännande av årsmötet. Hedersmedlemmar är befriade från årsavgift.
5. Vem som helst, som delar sällskapets intressen och betalar medlemsavgift, kan bli medlem.
6. Beslut om stadgeändring fattas av årsmötet.

8. Beslut att upplösa sällskapet fattas av årsmötet. Om sällskapet upphör, skall dess tillgångar, när alla skulder är betalda, skänkas till ändamål, som beslutas av årsmötet. Som alternativ till upplösning, kan årsmötet besluta att sällskapets verksamhet skall vara vilande. Sällskapets likvida medel och övriga tillgångar bör då förvaltas av någon medlem tills ny styrelse kan återuppta verksamheten. Om detta ej sker inom fem år skall förvaltaren förfara med tillgångarna på så vis som anges ovan,

Dessa syften och stadgar fastställdes vid WodehouseSällskapets årsmöte den 18 mars 2016 och ersatte de som antogs vid WodehouseSällskapets årsmöte den 28 mars 2015.

WODEHOUSE-SÄLLSKAPET - EKONOMISK REDOVISNING

Inkomster och utgifter under perioden 1/1 2021 tom 31/12 2021

Inkomster	
Medlemsavgifter	37300:00
Utgifter	
Kuvert,frimärken,plusgirot,Internet	1939:00
Möten	0:00
Connie & Gally	12073:25
Ukridge	13551:00
Årsbok (inklusive distribution)	15777:50
	43340:75
Periodens resultat	-6040:75
	37300:00

Tillgångar och skulder 31/12 2021

Tillgångar	
Plusgiro	104809:21
Kontantkassa	71:10
	104880:31
Skulder	
Eget kapital 31/12 2020	54573:94
Skulder	42390:75
Obetalda skulder från 2020	13956:37
Periodens resultat	-6040:75
	104880:31

REVISIONSBERÄTTELSE

Undertecknad får i egenskap av redovisningskonsult avlägga följande redovisning av räkenskaperna för 2021.
Räkenskaperna är utförda med god ordning och noggrannhet.
Undertecknad får härmed föreslå att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för tiden revisionen omfattar.

Falkenberg 20 mars 2022

Lars Nylander
Redovisningskonsult

Verksamhetsberättelse för 2021

Styrelsen har bestått av Jenny Gustafsson, ordf. Göran Bülow, kassör, Bengt Malmberg, sekreterare och Björn Bergström, redaktör för JEEVES. Dessutom har tre suppleanter deltagit: Sarah Granat, Philip Widell och Hans-Olov Öberg. Revisor Lars Nylander. Styrelsemöten har organiserats virtuellt. Verksamheten har varit ganska liten, med undantag av projektet att översätta och ge ut Ukridge-antologin efter att ha fått ett gynnsamt copyrightavtal med Wodehouse Estate. Redaktör för projektet Björn Bergström som även översatt 3 noveller. Översättare i övrigt har varit Jacob Bagge, Charlotte Dahlberg, Karin och Gunnar Englund, Sara Granath, Anders Lindgren, John Pettersson, Tomas Prenkert och Hans-Olov Öberg. Tre noveller har tidigare översatts av Birgitta Hammar.

Några övriga möten har inte skett med undantag för det västra kapitlet Goats som hade en träff hösten 2021 då en mindre skara såg The Proms på Göteborgs konserthus samt besökte puben the Flying barrel. Stor del i inaktiviteten har Covid-smittorisken varit. Sällskapets hemsida har uppdaterats i viss utsträckning under året som gått och till slut fått en uppryckning. Ett visst utbyte har skett i Facebook-gruppen men pandemin har påverkat även dess aktivitetsnivå. Sällskapets samling av en nästan komplett Wodehouse-samling i Märsta har avvecklats och den engelska delen sålts.

Medlemsanslutningen har varit ett överskuggande problem utöver pandemin. Mycket få medlemmar erlade medlemsavgift senast 30 juni, och hela 29 betalade inte avgiften och ytterligare 11 meddelade utträde vilket medförde att totalt 40 medlemmar lämnade Sällskapet. Med denna förlust har vi på 2 år gått ner från ca 180 medlemmar till drygt 120. Vi har 117 betalande medlemmar, därav 5 HL och två har av åldersskäl befriats efter långt medlemskap. Medlemslistor har utsänts till Sällskapets medlemmar.

Utgivandet av årsskriften JEEVES är fortfarande Sällskapets viktigaste bidrag till medlemmarna. Huruvida årets stora projekt att översätta och utge en komplett antologi med de 19 Ukridge-historierna kommer att öka medlemmarna i Sällskapet återstår att se. Ett kvarstående problem är vad som skall ske med den svenska delen av Wodehousesamlingen.

Utöver Ukridgeantologin har medlemmarna före årsmötet 2022 erhållit bonushäftet ”Reggie Pepper Noveller” av P.G. Wodehouse, översatt av Bengt Malmberg. Det innehåller 7 noveller från1911-1915 som skulle komma att bli upptakten till historierna om Jeeves och Wooster från 1917. Sällskapets ekonomi är fortfarande god och bidrar till utgivningen av Årsskriften Jeeves samt bonusboken.

2022-04-02
Jenny Gustafsson, Ordf.

INTERNATIONELLA KONTAKTER
(International contacts)

Det finns Wodehousesällskap i flera länder enligt nedan.
Dessutom finns det i andra länder enstaka personer som har webbsidor med Wodehouseinnehåll.

Några sällskap har både webbplatser och ger ut tryckta alster. En del sällskap accepterar utländska medlemmar. För uppgifter om webbadresser och kontaktpersoner hänvisas till det brittiska sällskapets webbplats på http://www.pgwodehousesociety.org.uk/ och klicka på Join us.

Australien
Belgien
Nederländerna
Ryssland
Storbritannien
USA

PARAPHERNALIA

Typsnitt: Times New Roman, rubriker Arial
Redaktionskommitté: Björn Bergström, Göran Bülow, Bengt Malmberg
Layout: Jenny Gustafsson
Grafisk idé: Åke Skeppare
Tryck: digitaltrycknu.com

Omslagsbilden visar Galahad at Blandings, Herbert Jenkins 1965

Medlemskap genom insättande av årsavgiften 250 SEK
på plusgirokonto 29 94 63-0

www.wodehouse.se

ISSN 0284-4532
Ansvarig utgivare: Jenny Gustafsson

THE English Bookshop

UPPSALA
Svartbäcksgatan 19
tel 018-10 05 10
uppsala@bookshop.se

STOCKHOLM
Södermannagatan 22
SoFo Ⓣ Medborgarplatsen
tel 08-790 55 10
stockholm@bookshop.se

GÖTEBORG
Kungsgatan 19
tel 031-45 55 10
goteborg@bookshop.se

Bookstore of the Year
London Book Fair International Excellence Award 2018

www.bookshop.se